

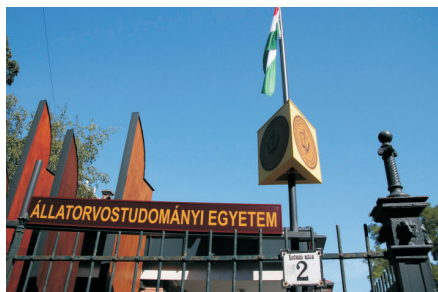
UNIVET

AZ ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA
II. évfolyam, 3. (7.) szám 2018. szeptember

Lapunk tartalmából

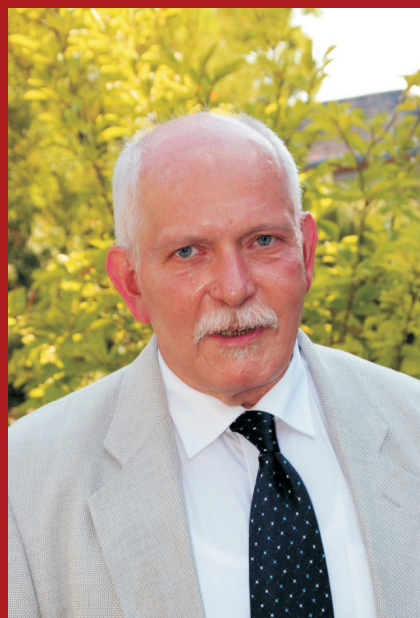
Benne van a levegőben 3
Az Állatorvostudományi Egyetem
Rektori Hivatalából jelentjük 4

Tanévnyitó 5
az ország legjobb egyetemén 5
Tolnay Sándor Nap 17
35 éves a Vas megyei
állatorvostan-hallgatók klubja 17

Nulladik óra 18

Dr. Gálfi Péter rektorhelyettes: "Elő-
képzettség nélkül természetlen a ku-
tató szenvedély" 11

Dr. Harmat Levente: "Valódi közös-
ségre van szükség" 14

Dolgozói-hallgatói
piknik és ökörsütés 20

V. Országos Állatorvos-
Agrár Sportnap 21

Csengőfrász: "Fontos lenne,
hogy ez a korszak
ne legyen elfelejtve" 22

Múzeumok Éjszakája:
Kincsvadászok 24
Hegyen-völgyön át
Budapestől a Börzsönyig 26

Angol nyelvű összefoglaló 28-31

UNIVET Az Állatorvostudományi Egyetem lapja. Főszerkesztő: Balázs Gusztáv. Kiadja az Állatorvostudományi Egyetem. Felelős kiadó: Dr. Sótornyai Péter rektor. Nyomta: Pauker Holding Kft. Nyomdai megrendelés száma: 85020 A szerkesztőség postacíme: 1400 Budapest, Pf. 2. Telefon: (1) 478-4100, e-mail: webmaster@univet.hu

Fotók: Balázs Gusztáv, Horváth Anikó és Kárpáti Zsuzsanna

Benne van a levegőben

Benne van a levegőben, hogy a mezőgazdaságnak nem kell félnie a jövőtől – nem kell féltennie a jövőjét –, mert egyre több embert kell táplálnia a világon. Nem marad le az úripartól, még ha a termelési ciklus nem is tud versenyezni a műholdak keringési idejével.

A szántóvető és a pásztoré az egyik legrégebb foglalkozás. Élelmiszerre az első embertől szükség volt... Úgy tudjuk, hogy gyűjtögetéssel és vadászással kezdődött a precíziós növénytermesztésig és a bevásárlóközpontokig vezető – a Beatles örökzöld slágeréből kölcsönzött sorral – „hosszú, kanyargó út”.

Az élelmiszertermelés gyökereit kutatva is igazolódik Thomas Mann gondolata: „Mélységes mély a múltnak kútja.”

A tudománytörténések szerint a szelekció a növénytermesztésben nem tudatos kiválasztással indult el, az állattenyésztésben viszont kezdetektől fogva nagyobb szerepet játszott az emberi felismerés.

Tény, hogy több ezer éve ismerjük,

miként kell élelmiszert termelni. Legfinomabb táplálékaink generációk próbáját állták ki.

A víz víz, a kenyér kenyér, a hús hús, az agrárium mégis gyorsan fejlődő és a legmodernebb technológiákat alkalmazó ágazat. A virtuális valóság ma kézzel fogható közelünkben van, egyre többen nem is ott vagyunk jelen a cselekedeteinkkel, ahol fizikailag megjelenünk, táplálkozni azonban valóban csak ott lehet, ahol éppen tartózkodunk.

Az élelmiszertermelés épp úgy igényli és alkalmazza a robotizációt, a digitalizációt, mint az ezredforduló forradalmi változásaiban megújult, vagy éppen tegnap született új iparágak. A modern gazdaságokban kamerával ellenőrzik a szarvasmarhakat, hogy kiszűrjék a tejhozam szempontjából veszélyes mozgásszervi betegségeket.

A mezőgazdaság a gazdaság egyik legmodernebb ágazata, amely évszázadok, évezredek tradícióit is hordozza. A tavaszi Múzeumok Éjszakája vagy az őszi Tudományok Éjszaka

kája állatorvostudományi egyetemi programjai iránti érdeklődés és a középiskolások számára meghirdetett Országos Állategészségügyi Verseny sikere is az egyetemünkön oktatott szakok iránti társadalmi keresletet igazolják.

Benne volt a levegőben a balatonszemesi gólyatábor rektori fórumán is, hogy jól kalkulálnak, akik úgy döntöttek, hogy tehetségüket, felkészültségüket – mondjuk ki egyenesen: az eszüket – az állatorvosi és a biológusi diploma megszerzésébe fektetik be.

Szép számban jelentkeztek vidékiek és sokan jelezték valóságosan, kézfelemeléssel, hogy haszonállat gyógyítással szeretnének foglalkozni.

Alapunk megjelenésekor már az első előadásaikat hallgató, gyakorlataikat végző gólyák előtt ugyan a pályalehetőségek széles tárháza kínálkozik a vágyott diploma megszerzése után, mégis, már most is biztató a nyitottságuk, érdeklődésük.

Balázs Gusztáv

Az Állatorvostudományi Egyetem Rektori Hivatalából jelentjük Tanszékvezetői megbízások

A júniusi szenátusi ülésen lezárult pályázatási folyamatot követően, **dr. Sótónyi Péter** rektor 2018. július 1-től a következő személyek részére adott tanszékvezetői megbízást: **dr. Németh Tibor** egyetemi tanár, Sebészeti Tanszék, **dr. Laczay Péter** egyetemi tanár, Élelmiszerhigiéniai Tanszék, **dr. Gáspárdy András** egyetemi docens, Állattenyésztési, Takarmányozástani és Laborállat-tudományi Tanszék, **dr. Gál János** egyetemi do-

cens, Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszék, **dr. Vincze Zoltán** egyetemi docens, Kémiai Tanszék, **dr. Vajdovich Péter** egyetemi docens, Kórleletani és Onkológiai Tanszék, **dr. Hornok Sándor** egyetemi docens, Parazitológiai és Állattani Tanszék, **dr. Kosztolányi András** egyetemi docens, Ökológiai Tanszék. **Dr. Solymosi Norbert** egyetemi docens a Bioinformatikai Központ vezetője lett.

Kitüntetések

Áder János köztársasági elnök megbízásából **Gulyás Gergely** miniszter kiemelkedő tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetését adta át augusztus 20-án alkalmából **dr. Gálfi Péter** professzornak, tudományos rektorhelyettesnek. **Dr. Brydl Endre** professzor Tolnay Sándor díjat vehetett át **dr. Nagy István** agrárminisztertől.

Oktatói, kutatói kinevezések

Oktatói-kutatói kinevezésekre is sor került, 2018. július 1-től **dr. Tóth Zsolt** és **dr. Szűts Tamás** tudományos munkatársi kinevezést kapott az Ökológiai Tanszéken, **dr. Tóth István** adjunktus lett az Élettani és Biokémiai Tanszéken, **dr. Lénárt Lea** tanársegéd lett a Haszonállat-gyógyászati Tanszék és Klinikán, 2018. szeptember 1-től **Beckméri Eszter** tudományos segédmunkatárs lett az Ökológiai Tanszéken. Ugyancsak ezen az ülésen alapították meg a Pro Arte Veterinaria érem és a tiszteletbeli állatorvosi kitüntető címeiket.

A szeptemberi szenátusi ülésen az eddigi gyakorlatnak megfelelően a testület elfogadta a személyügyi tervet és a kitüntetési javaslatokat. A terv a szokásoknak megfelelően az egyetemi oktatói és kutatói alkalmazás és előrelépés érdekében minden akadémiai évben kétszer készül, szeptemberben, illetve februárban. A tanszéki tanácsok felterjesztései alapján döntött a testület az oktató-kutatói állás-helyek pályázatainak kiírásáról, illetve az intézményi kitüntetések odaítéléséről.

Szabályzatok

A Szenátus az elmúlt időszakban számos szabályzat módosításáról, elfogadásáról is döntött.

Ezek közül kiemelkedő jelentőségű a Szellemtulajdon-kezelési szabályzat, amely biztosítja, hogy az Egyetemen folyó kutatómunka eredményeként létrejövő szellemi alkotások hatékonyan kerüljenek értékelésre és nyilvántartásra, illetve, hogy ezen alkotások megfelelő oltalomban részesüljenek, és hasznosításukból az alkotói ösztönző módon részesedjenek.

A szellemtulajdon-kezelési szabályzattal összefüggésben és összhangban módosításra került az Egyetem Szervezeti és Működési Rendje és az Egyetemen működő Tudományos Kutatási Bizottság ügyrendje is.

Szeptemberben döntött róla a Szenátus, de csak 2019. január 1-től lép hatályba a Haszonállat-gyógyászati Tanszék és Klinika átszervezése. Ennek értelmében a Haszonállat Diagnosztikai Központ megmarad, az Állathigiéniai, Állományegészségtani Tanszékhez kerül a mobilklinika, és az Állathigiéniai, Állományegészségtani Tanszék és Mobilklinika néven dolgozik, a Szülészet és Szaporodásbiológiai Tanszék pedig Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika néven működik tovább.

Össz dolgozói értekezlet

Az Egyetem rektora és kancellárja szeptember 19-ére össz dolgozói értekezletet hívott össze. Az értekezleten **dr. Sótónyi Péter** rektor úr ismertette az átfogó kampuszfelújítási beruházás jelenlegi állását, illetve azt, hogy várhatóan mikor kezdődik meg a tervezés és majd az építkezés. Kiemelte, hogy az építkezések a H-N épületek fokozatos felújításával, illetve az arra kijelölt épületek elbontásával kezdődnek.

Ismertette, hogy integrált irányítási rendszer – az SAP – bevezetésére kerül sor intézményünkben 2019. januárjától.

Tájékoztatta a dolgozókat, hogy az Egyetem versenyképessége szempontjából stratégiai fontosságú amerikai akkreditáció (AVMA) kapcsán az előkészítő munka új fázisba lépett, a lehetőségek és feladatok feltérképezése következik, amit **dr. Süth Miklós** rektori főtanácsadó koordinál.

Fentiekkel kapcsolatosan kérte mindenki türelmét és együttműködését.

Szeptember 7-én dr. Sótonyi Péter rektor megnyitotta az Állatorvostudományi Egyetem 232. tanévét. Köszöntötte az ünnepség résztvevőit dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter valamint Zsigó Róbert, az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára.

Az ünnepségen részt vett Makray Katalin asszony (képünkön), az egyetem zászlóanyja, akit dr. Sótonyi Péter – a vendégünk mellett helyet foglaló feleségével, Lívia asszonnyal együtt – virágcsokorral köszöntött.

Az intézmény vezetője a következő tanévnyitó beszédet mondta.

Tisztelt Katalin Asszony, Miniszter Úr, Államtitkár Úr!

Kedves Jubiláló Kollégáim, Vendégeink, Oktatótársaim, Tanévkezdő Hallgatóink, Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm Önöket Európa egyik legrégebbi állatorvosképző intézetében a 232., az idegennyelvű képzésben a 30. tanévnyitó ünnepi tanácsülésünkön. Megkülönböztetett figyelemmel üdvözölöm Egyetemünk legfiatalabb polgárait, az elsőéves hallgatókat.

Magyarországon a legnagyobb arányban nálunk vesznek részt idegen nyelvű képzésben hallgatók, az 1500 diákunkból mintegy 1000, azaz a hallgatók kétharmada külföldi diák. Ez azt is jelenti, hogy pezsgő nemzetközi élet van Egyetemünkön, amely egyébként a hallgatók véleménye alapján a lehangulatotabb campus Budapesten. Ebben a tanévben a magyar nyelvű állatorvosképzésben III, az angol nyelvű képzésben rekordszámú 185,

Kárpáti Zsuzsanna felvételei

Tanévnyitó az ország legjobb egyetemén

és a német nyelvű képzésben 120 hallgató kezdi meg tanulmányait. A biológus alapképzésére 28, a mesterképzésére 18 hallgató nyert felvételt. Önök, kedves elsőévesek a legszebb hivatást választották, mert megismerik a természet csodáit és közben gyógyítani fognak vagy a biológia különböző tudományterületeit művelik.

Az egyetemi éveiket ma megkezdő új diákjainkhoz szóló köszöntés előtt először a jubiláló diplomásokhoz fordulok.

Tisztelt Jubileumi Diplomások!

Az Állatorvostudományi Egyetem oktatói, kutatói és hallgatói nevében nagy szeretettel, tisztelettel, megilletődve köszöntöm Önöket – akik közül többen tanáraink, később kollégáim is voltak – Alma Materünk falai között, azon az ünnepélyes alkalmon, amelyen az 1954-ben végzetek vasoklevelet, az 1958-ban végzetek gyémánt-

oklevelet, az 1968-ban végzetek pedig aranyoklevelet vehetnek át az Állatorvostudományi Egyetemről.

Az elmúlt évtizedek sok változást hoztak, de Egyetemünk 232 éve töretlenül vallott alapelvei nem változtak. A képzés célja ma is az, hogy olyan állatorvosokat képezzünk, akik az állatorvosi hivatás bármely területén meg-

állják a helyüket, váljanak olyan állatorvosokká, mint Önök. Önök, akik sokszor embert próbáló küzdelmet vívtak, megélték a II. világháború borzalmaival, az azt követő diktatúrát, a mezőgazdaság erőszakos átszervezé-

sét és a legnagyobb nehézségek között is helytálltak. Az Önök élete, munkássága legyen példa elsőéveseink, ifjú kollégáink számára, mert áldozatvállalásuk, tudásuk, minden kisugárzásuk tovább hat. Így válik ez a nap a

múlt és jövő generációinak közös ünnepévé, és bízunk benne, hogy az ifjúság folytatja az Önök küldetését.

Tisztelt Jubilálók!

Ezekben az ünnepélyes, megható pillanatokban nem feledkezhetünk meg azokról a kollégákról sem, akik Önökkel együtt kezdték meg pályájukat, esetleg még kérték is jubileumi oklevelük elkészítését, de sajnos már nem lehetnek velünk. Tisztelettel és kegyelettel emlékezünk rájuk!

Kedves Vendégeink!

A gyökerek meghatározó szerepet játszanak az állatorvosi közösség identitásának alakulásában. Állatorvos elődeink emberi és szakmai nagysága, fáradhatatlan és kitartó munkálkodása kellett ahhoz, hogy mára az állatorvoslás, mint önálló hivatás és életpálya elfoglalhassa méltó helyét a nagy presztízsű szakmák között. 1880-ban, közel 140 évvel ezelőtt költöttünk jelenlegi campusunkra és itt állunk ma is, túl két világháborún, egy szabadságharcon és egy rendszerváltáson, túl a történelmi viharokon, és elmondhatjuk: fejlődünk, erősödünk, bővültünk. Patinás

intézményünk az állatorvosképzés területén Európa egyik legjobbja, Magyarországon pedig az egyetlen ilyen szaktudást nyújtó intézmény. Az ebből az alma materből kikerült szakmai kör mindig is szorosan együttműködött a területéhez tartozó intézetekkel, a munkatársak közül többen hasonló kutatási témákon dolgoznak. Így a kutatóintézetekben felhalmozott tudást az oktatásban is fontos lenne még intenzívebben kamatoztatni. A kutatóhelyek a világon jellemzően az egyetemekhez integráltan működnek, ezt kellene nekünk is követnünk. Hiszen komoly erőfeszítéseket teszünk azért, hogy a világ élvonalába tartozunk, ezen törekvésünkben a kutatóhálózat is erősíthetné Egyetemünket.

Az oktatás és kutatás nemzetközi színvonalának fenntartására számos önerőből, saját bevételeink terhére végrehajtott nagyberuházás is történt és bízunk a Kormányzat és különösen Miniszter úr támogatásában, hogy a jövőben campusunk még látványosabb fejlődésen mehet keresztül.

Az állatorvosi diploma magas színvonalat képvisel, intézményünk a legnehezebb egyetemek közé tartozik. Képzésünkre mindnyájan büszkék lehetünk, amely nem az igazi munka és teljesítmények nélkül kiadott bizonyítványok csalóka világát tartja fontosnak.

Mi mindig törekedtünk, hogy az érték legyen az értékmérő. Itt a sikerért, a tudásért mindig meg kellett dolgozni, de ez adja meg igazán az örömét is.

Mi ragaszkodunk a hagyományos „porosz” tanításhoz, mert oktatásunk világszerte elismert, és példaértékű az állatorvos-képzésben. Ugyanakkor célunk az érzelmi kötődés kialakítása, a természetes gondolkodás megerősítése. Újra a gazdasági házonállatok felé kell fordulnunk, és mi ezen az úton el is indultunk. Az országnak elemi szüksége van a házonállatok gyógyítására, az állatorvosi szolgálat működtetésére, hiszen

az élelmiszerbiztonság az állatorvosok kezében van. Oktatási stratégiánk egyik meghatározó eleme, hogy lehetőség szerint minden tantárgyba építsük be az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos ismereteket.

2017-ben bevezettük az ún. „hetesi szolgálatot” az Üllői Tangazdaságunkban, ahol az első három évben a hallgatók folyamatosan állatok mellett töltenek félévente egy-egy hetet.

Gyakorlati oktatásunk további erősítése érdekében a II. gyakorlati félév mellett, kiemelt oktatási célunk a 12. gyakorlati félév bevezetése is. A gyakorlati órák számának emelésével a következő európai (EAEVE) és az elnyerni tervezett amerikai (AVMA) akkreditációink is könnyebbé válna.

Kedves Elsőéves Hallgatóink!

Az őszi első hónapja, a szeptember, mindenkinek mást jelent. A népi kalendárium szerint a Szent Mihály hava, de hívják őszelelőnek is. A mezőgazdaságban a betakarítás, a szüret időszaka. A nyár kedvelői az elmúlás veszteségét érzik, míg e hónap szülöttei az életet, a világra jövetelt ünneplik. Közéjük tartozik a világhírű magyar állatorvos professzor, Egyetemünk 34 éven keresztül vezetője, az örökös rektor, Hutyra Ferenc is. Szeptember 6-án születésének 158. évfordulójára emlékeztünk.

Nekünk, állatorvosoknak, az Állatorvostudományi Egyetem oktatóinak és hallgatóinak a szeptember a szakma megújulásának az ünnepe; minden ősszel összegyűlünk, és méltóképpen fogadjuk azokat az elsőéves hallgatókat, akik – hitünk szerint – hamarosan az állatorvos társadalom aktív tagjaként hivatásunk hírnevét fogják öregbíteni szerte a világban.

Az orvosi etika atyjától, Hippokratésztól származik az alábbi gondolat: „Az élet rövid, (...) az alkalom múltakony, a kísérletezés veszélyes, a döntés nehéz.” Kedves hallgatók, „az élet rövid”, és Önök mégis úgy döntöttek, hogy az állatorvoslásnak szentelik éveiket. „Az alkalom múltakony”, de Önök éltek a lehetőséggel, jelentkeztek, és – az ismét igen magas pont-

határ dacára – felvételt nyertek nagy múltú intézményünkbe. „A kísérletezés veszélyes”, és Önök mégis sok-sok kockázatot fognak vállalni tanulmányaik során, hogy végül a legmegfelelőbb döntéseket hozzák. „A döntés nehéz”, mert felelősséggel jár, mert életek fognak múlni rajta, mert ez a diploma csak a belépő ahhoz, hogy újfajta kihívások hosszú sorával szembesüljenek.

Ha ennyi a nehézség, veszély és felelősség, és rövid az élet, miért éri meg mégis gyógyító pályára lépni? – kérdezhetnék Önök. A választ szintén Hippokratész adja meg, amikor úgy fogalmaz: „az élet rövid, de a művészet végtelen”. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Igen, a gyógyítás és a művészet az emberiség egész történelme során kéz a kézben járt. Az állatorvostörténelem, a maga számos sokoldalú géniuszával szintén arra tanít, hogy az emberi szellem e két, látszólag nagyon különböző megnyilvánulása, az orvoslás és a művészet a gyógyító tevékenységek során szorosan összeforr. Nincsen két egyforma alkotás, mint ahogy nincsen két pontosan egyforma tünetegyüttes vagy beteg állapot sem. Minden helyzet, minden betegség, minden gyógyulás egyedi és megismételhetetlen – akár egy csodálatos festmény, vagy egy vers. Míg a tudomány elméletben egzakt és objektív, a valós élethelyzetekben, az állatorvos és a beteg állapot találkozása szubjektív válik. A gyógyítás során ugyanúgy teret kap az ötlet és az inspiráció, akár bármely egyéb alkotási folyamat során.

Azt, hogy az orvoslás művészet, már az ókorban is felismerték. „Vates et medici unus Apollo favet”, vagyis „költőknek és orvosoknak egy a pártfogója, Apolló”. Apolló a görög-római mitológiában nem csupán egészséget és betegséget szórt szét tüzes nyilaival, hanem a művészetek istenőinek, a Múzsáknak is vezetője volt. A nekik szentelt csarnokok, a Múzeumok a tudomány céljait is szolgálják. Leonardo da Vinci, az olasz reneszánsz zsenije a XV. század végén

olyan rajzokat készített, amelyek nagyon magas művészi értékük mellett elképesztő anatómiai tudásról tettek tanúbizonyságot. Nietzsche szerint az esztétika nem más, mint alkalmazott élettan, vagyis az egészség szép, és a szépség maga az egészség.

Neves elődeink közül sokan az állatorvoslás művészetén kívül egyéb művészeti ágakban is jeleskedtek. A XIX. század végén Thanhoffer Lajos, az első magyar nyelvű szövettan könyv írója könyveit maga illusztrálta, fametszeteket készített, illetve tablót festett professortársairól. Hutyra Ferenc utánozhatatlan stílusban és igényességgel ábrázolta műveiben az állatorvostudományt, mindemellett szenvedélyes művészetrajongó volt. A legtöbbet idézett magyar szerzők közé tartozó gyógyszeratan professzor, Magyar-Kossa Gyula szinte hiánytalanul gyűjtötte össze a régi orvos- és állatorvos-tudományi irodalmat, pihenőidejében Mozart és Beethoven remekműveit zongorázta. Nádaskay Béla professzor, igazi reneszánsz emberként világhírű anatómiai preparátumok készítése mellett, csodálatosan festett, Liszt Ferenczel zongorázott és az Operaház magánénekese volt. Az idén nyár elején elhunyt nyugalmazott főállatorvos, Czinkotay Frigyes nemzetközileg elismert festőművész volt.

Mai világunk a sokoldalúságról, a rugalmasságról és sajnos az időhiányról szól. Sütő András írta: „Az idő a legdrágább anyag, amiből az életünk készül.” Azt kérem Önöktől, hogy az ide-

jükkel jól bánjanak, de sose feledkezzenek el azokról, akikért, és amikért élni érdemes, és időnként álljanak meg egy pillanatra! Az új tanév kezdetével közös alkotásra hívom Önöket. Végezzük munkánkat a lehető legnagyobb ko-

molysággal és szakmai precizitással, de adjunk teret a jól végzett munka felett érzett diadalnak is! Hallgassunk zenét, olvassunk verseket, élvezzük a képzőművészetek változatosságát!

*Az Állatorvostudományi
Egyetem nevében
megígérhetem Önöknek:
mindent meg fogunk tenni,
hogy tanulmányaikat
Budapesten a legjobb szakmai
kezekben, szép környezetben,
önállóságot tanulva
folytathassák. Hogy az Önök és
oktatóik kemény munkájának
eredményeképpen az
állatorvosi szakma hivatássá, a
hivatás pedig művészetté
válhasson.*

Megkülönböztetett szeretettel köszöntöm a világ közel 40 országából érkezett idegennyelvű hallgatóinkat!

Önök nemcsak családjuktól távol, de egy idegen országban, hazájuktól eltérő kulturális közegben kezdik meg tanulmányaikat, a hivatásuk gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását. Ezért külön elismeréssel vagyok Önök iránt. Egyben biztatom is Önöket, hogy az állatorvos-tudomány mellett éljenek a világváros Budapest által nyújtott lehetőségekkel, de ismerkedjenek meg hazánkkal, a nekünk oly drága Magyarországgal. Budapest mellett ismerjék meg országunk gyönyörű vidékeit, hagyományait, kultúráját és őrizték meg legjobb emléke-

zetükben. Ha hazatérnek, legyenek Magyarország követei.

Kedves Ifjú Kollégáink!

Örömmel nyújtjuk át minden hallgatónknak Az állatorvosképzés Magyarországon című könyvet, mely visszatekintve elmúlt századokra, megismerteti Önökkel Alma Materünket, ahol őseink hagyatéka él tovább, és bepillantást enged az újra önálló Egyetemünk mindennapi életébe.

Kívánom, hogy tanulmányaik során megszerzett tudásuk révén váljanak szakmailag nagyon jól felkészült, emberi hitéből fakadóan cselekvő, példaadásra alkalmas, a Nemzet jelenét és jövőjét szem előtt tartó értelmiségivé!

Mindehhez kérem az Isten áldását.

A fenti gondolatok jegyében a 232. tanévet megnyitom.

Dr. Palkovics László miniszter köszöntőjében megállapította, hogy az Állatorvostudományi Egyetem működése jó példaként szolgál az összes magyar felsőoktatási intézmény számára. Kijelentette, a magyar kormány továbbra is támogatni fogja az intézmény tevékenységét, hiszen a nemzetközi rangsorokat megnézve ez Magyarország legjobb egyeteme, amelynek a diplomáit Európa minden országában elfogadják.

Az egyetem iránti felelősséget a kormányzat eddig is vállalta – megteremtve az önálló működés feltételeit,

állami és közösségi pályázati forrásokkal támogatva a kutatásait. Ismertetése szerint az Állatorvostudományi Egyetem tavaly 1,5 milliárd forintot fordíthatott kutatás-fejlesztésre.

Dr. Palkovics László bejelentette, hogy a kormány – amennyiben az egyetemek is akarják –, nyitott arra, hogy a legkiválóbb egyetemek lehetőségeiket jobban kihasználva, a jövőben szabadabb fenntartási struktúrában működhessenek.

A tanulmányaikat most kezdő fiataloknak azt kívánta, hogy élvezzék az elkövetkező időszak minden percét és feleljenek meg az egyetemi kívánalmaknak, szerezzék meg a diplomához elvárt tudást! Vegyenek példát a jubiláló és az ünnepségen kitüntetett szakemberek életútjából, akiket külön köszöntött.

Az ünnepi beszédek követően átadták a jubileumi okleveleket, majd az Alma Mater iránti hűségéért és magyarságának megőrzéséért vas emléklapot adományoztak dr. Sebestyén Andor professzornak, aki az 1956-os forradalom miatt külföldön fejezte be tanulmányait.

A jubilálók nevében dr. Varga István

professzor, gyémántdiplomás állatorvos szölt a tanévnyitó résztvevőikhez. Kotlán Sándor professzor 1941-ben megjelent könyvét idézve emlékezett meg arról, hogy az első jubiláris oklevelet 1865-ben adta ki az intézet Hering József egri származású állatorvosnak. 1961/1962-ben vasdiplomát kapott Zimmermann Ágoston professzor. A következő tanévben a gránitdiplomások egyike a Phylaxia Oltóanyag-termelő Rt-t alapító Köves János volt, s aranydiplomával tüntették ki Kotlán Sándor és Manninger Rezső professzorokat. Dr. Varga István szeretettel gondolt a ma is élő oktatóikra, közöttük a rubindiplomás Lami Gyula emeritus professzorra, majd kívánta, hogy az egyetem korszerűsítésére tervezett, nagy ívű fejlesztési munka mielőbb megvalósuljon.

Ezután az első évfolyam hallgatóinak eskütételére került sor, majd Zsigó Róbert élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár mondott köszöntőt.

A hallgatóknak pályájuk kezdetén fontos látniuk, mennyire átértékelődött az állatorvosok, az állatorvoslás szerepe az elmúlt évtizedekben. Az állatorvosi közegészségügy talán sohasem volt annyira szem előtt, mint napjainkban, hangsúlyozta. Ma már nem elég csak az állategyedek és állományok gyógyításával foglalkozni, emellett az állat – ember – természet

Kárpáti Zsuzsanna felvételei

kapcsolódásának figyelembevételére, preventív és fenntarthatósági szemléletére is szükség van. 2015-ben éppen e komplex gondolkodás jegyében alapították meg az egyetemen az Élelmiszerlánc-biztonsági Kihelyezett Tanszéket, melyben az Agrárminisz-

térium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és az Állatorvostudományi Egyetem együttműködése, közös tudásbázisa intézményesült. A tanszék fő célkitűzése az élelmiszerlánc-biztonság és az állatorvosi közegészségügy megismertetése a hallgatókkal, illetve közös kutatások, oktatási feladatok megszervezése.

Zsigó Róbert leszögezte: az egyetem bármely tanszékéről legyen szó, a globalizációs folyamatok nem rekeszthetők ki onnan, hiszen már jelenleg is tapasztaljuk, hogy a klímaváltozás következtében korábban „egzotikusnak gondolt” betegségek jelennek meg és terjednek Európa-szerte. Hazánk aktuális problémája az afrikai sertéspestis, és a vele összefüggésben adódó betegség-mentesítés.

Az eseményen doktori okleveleket adtak át, majd *dr. Szűts Viktória* a habilitált cím használatára jogosító oklevelet vett át.

A Szenátus *dr. Kasza Gyulának* és *dr. Pákozdy Ákosnak*, az egyetem ven-

dégelődőinek címzetes egyetemi tanári címet adományozott.

Kasza Gyula jogi szakokleveles gazdasági mérnökként elsősorban az élelmiszerlánc jogi, gazdasági és társadalmi vetületeivel foglalkozik, PhD fokozatát is e területen belül, 2010-ben szerezte meg. Az Állatorvostudományi Egyetem oktatási tevékenységébe 2007-ben óraadó tanárként kapcsolódott be, amelyet az ÁTE munkatársaival közös kutatások és számos közös publikáció követtek. Az ÁTE mellett a Szent István Egyetem Élelmiszertudományi Karán és a Semmelweis Egyetemen is oktat. Több mint 150 nemzetközi és hazai tudományos közlemény szerzője, és eddig több mint 100 szakdolgozat és diplomadolgozat, 30-nál több TDK pályamű elkészültét segítette konzulensként, valamint hat PhD hallgató témavezetésben vállalt feladatot. Egyetemi munkássága mellett is sokszínű szakmai pályafutást mutathat fel. 2008 és 2011 között osztályvezetőként tevékenykedett az akkori Vidékfejlesztési Minisztériumban, 2012 és 2013 között pedig miniszteri megbízottként részese volt az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia kidolgozásának. 2015 óta e stratégia végrehajtásán dolgozik a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági

Hivatal igazgatóhelyetteseként. Az Egyetemen 2017 óta koordinálja a Funkcionális és biztonságos élelmiszerekkel foglalkozó uniós pályázat végrehajtását.

Kárpáti Zsuzsanna felvételei

Pákozdy Ákos 2000-ben szerezte meg állatorvosi diplomáját az Állatorvostudományi Egyetemen. Ezután fél évig a Sebészeti- és Szemészeti Tanszéken gyakornokoskodott, majd ösztöndíjjal a Bécsi Állatorvostudományi Egyetemen kezdett dolgozni. 2007-ben kezdte meg a Berni Egyetemen neurológus specializációját. 2009-ben az európai állatorvos neurológiai szakkollégium specialistájává vált. 2013-ban sikeresen megvédte PhD értekezését kutyák idiopátiás epilepsziája témakörében. 2015-ben a Bécsi Egyetemen habilitált. Fő kutatási területe a kisállatok neurológiai megbetegedése, elsősorban kutyák- és macskák epilepsziájának körjelzése és gyógykezelése. Több mint 45 tudományos közlemény és több angol, illetve német nyelvű szakkönyv fejezetének szerzője. Rendszeres előadója a nemzetközi tudományos konferenciáknak, az európai állatorvosi neurológus college tagja. Több mint 10 éve tanít a Bécsi Állatorvostudományi Egyetemen, de rendszeresen tart graduális és posztgra-

duális előadásokat az Állatorvostudományi Egyetemen is. Több tucat nemzetközileg elismert állatorvosi szaklapban végez lektorálási tevékenységet.

A Szenátus címzetes egyetemi docensi címet adományozott *dr. Gönczi Gábornak*, a Magyar Állatorvosi Kamara elnökének.

Dr. Gönczi Gábor 1962-ben született Budapesten. 1981-ben nyert felvételt az Állatorvostudományi Egyetemre, ahol cum laude minősítésű diplomát szerzett. 1988-tól a Gyógyszerkutató Intézetben helyezkedett el. 1991-től 2006 végéig a Generali-Providencia Biztosító Zrt. állatorvos szakértője volt. Ebben a minőségében az állatorvosi szakmai felelősségbiztosítás létrehozója, a kárügyek szakmai elbírálója. 2006-tól saját cégén keresztül továbbra is ellátja a felelősségbiztosítási kárügyek szakértői feladatait. 1988 óta állatorvosként praktizál. 1998-ban szerezte meg az akkreditált igazgatási és járványügyi szakállatorvosi diplomát. A kamarai szövetségnek 1988-tól, a Magyar Állatorvosi Kamarának megalakulása óta tagja, 2000 óta tisztségviselője. 2008 óta elnöke. Az „Év állatorvosa 2007” kamarai kitüntető cím birtokosa.

Lovastanári kitüntető címben részesült *Dallos Andor* igazgató, a Magyar Lóért kitüntetés birtokosa és az év lótenyésztője. *Dr. Nagy Attila Zoltán* az állatorvostudományok érdekében kifejtett munkássága elismeréseként a Pro Arte Veterinaria érem kitüntetésben részesült. *Dr. Villányi László* professzornak tiszteletbeli állatorvosi címet adományoztak.

A Dr. Hajdu Gusztáv alapítvány okleveleit a 2017/2018. tanévben elért tanulmányi eredményeik alapján *Bencsik Luca II., Varga Dóra III., Kiss Annamária IV., Kerekes Barbara V. és Szalai Mária VI.* évfolyamos hallgatók kapták.

A „Jó tanuló, jó sportoló Ösztöndíjat” *Schwarcz Dóra Anett III.* éves

Barbara, Tráj Patrik, Pozsár Zsófia, Kerek Ádám, Schwarcz Dóra Anett (képünkön) és Kásler Andrea.

A tanévnyitó ünnepséget eredményes, sikerekben és örömeiben gazdag munkát kívánva dr. Sótornyai Péter rektor zárta be.

Az ünnepségen *Vadkerti Imre* Külhoni Magyarságért díjas, felvidéki

hallgató nyerte el. A Royal Canin hallgatói ösztöndíjában 2018-ban *Juhász Orsolya* és *Kovács Teréz* hallgatók részesültek.

A Nemzeti Felsőoktatási ösztöndíjakat Palkovics László miniszter adta át a következő hallgatóknak: *Kerekes*

művész a *Kell még egy szó* című dalt énekelte, s ez alatt *dr. Perényi János* állatorvos *Daruvonulás a Hortobágyon* című képeit vetítették. A *Syrinx* Állatorvosi Kamarakórus *Tapodi Attila* vezetésével *Bárdos Lajos: Tiszai dallamok* című művét adta elő.

Kárpáti Zsuzsanna felvételei

A legjobb forgatókönyveket az élet írja – ezt a tételt bizonyítja a dr. Gálfi Péter tudományos rektorhelyetttel, az MTA doktorával folytatott beszélgetésünk is. A professzor 18 évesen, kutatási segéderőként lépett a campus területére és csak a következő évben lett állatorvostan-hallgató. Első nagy visszhangot kiváltó publikációjának kísérleteit abban a rabgazdaságban végezte, ahol agrármérnök édesapja jó két évtizeddel korábban az 1956-os forradalom után meghurcolva az állatokat etette. A tanszék mai vezetője gyermekként óceánkutató szeretett volna lenni, s ha a világtengerekre az élet bölcsőjeként is tekintünk, akkor nem esik ettől annyira messze legsikeresebb kutatási területe, a bendőemésztés sem. Mint köztudott, a bendő számos élettani folyamatban játszik szerepet, mert belőle szívódnak fel a tápanyagok.

Beszélgetés dr. Gálfi Péter tudományos rektorhelyetttel

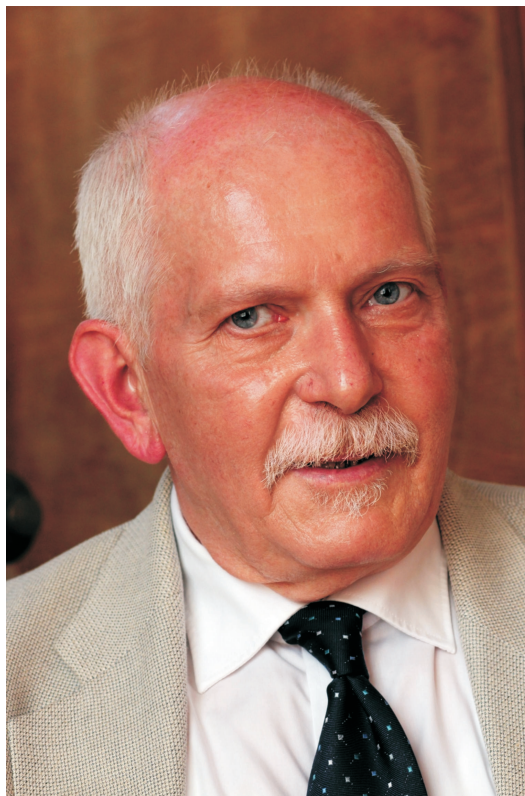
”Előképzettség nélkül terméketlen a kutató szenvedély”

BALÁZS GUSZTÁV

– Szüleim az Ercsi Cukorgyárban ismerkedtek meg egymással, ahol édesapám agrármérnök, édesanyám pénzügyi területen dolgozott. Édesapám elég viharos életet élt. Házasságkötésük idején már túl volt egy hároméves orosz hadifogságon és innen 1956 megpróbáltatásain. Az utóbbiakat már a velencei gépállomás dolgozójaként szenvedte el. Elbocsátották, fél évig etette a malacokat az állampusztai rabgazdaságban, majd alig talált állást az országban – „mesélte” a professzor a Gyógyszertani és Méregtani Tanszéken található dolgozószájában. – Én 1953-ban születtem. Ötéves lehettem, amikor reggelente az ágyam mellett édesapám a hadifogságáról mesélt. Mindenről úgy számolt be, ahogyan azt Szolzsenyicin az Ivan Gyeniszovics egy napja című regényében – épp az idő tájt – megírta. Egyébként úgy éltem, mint a többi gyerek. Háromévesen kibújtam a kerítésen és elszöktem otthonról, a születésnapok közül pedig arra emlékszem, hogy édesanyám kis sátrat állított az udvarban, meghívta alá a szomszéd gyerekeket, akiket szendvicssel fogadott.

– **Milyen általános iskolai emlékeket őriz?**

– Pestre, az egykor és ma újra evan-

”Rengeteget számoltam, a lineáris regressziós elemzés akár 3-4 napig is eltartott akkoriban.”

gélikus, akkor éppen államosított Deák téri iskolába jártam, ahol Petőfi is tanult. A fűtési idényben mindig jött a pedellus és rakta a szenet a kályhába. Egyszer éppen lovakról vetített diaképeket a rajztanárnok,

amikor kiderült az iskolaszolgáról, hogy korábban lókupec volt, s páratlan ismereteket őrzött minden bemutatott fajtáról.

– **Ez már az állatorvosi pályára navigáló élménye volt?**

– Nem, de amikor az Eötvös József Gimnáziumba kerültem, már kialakult bennem a biológia iránti érdeklődés. Állatcsontvázakat és preparátumokat gyűjtöttem, metszeteket készítettem és festettem. Otthon

volt egy kis laboratóriumom. Vásároltam egy komoly mikroszkópot. Rengeteget fényképeztem, például mérgező növényeket; magam hívtam elő a filmeket és nagyítottam a papírképeket.

Másod- vagy harmadévesen nyilatkoznunk kellett arról, hogy hová jelentkezni. Mivel nem voltam igazán jó tanuló, az orvosi pályáról lettem, s bár kacérkodtam Sopronnal is, végül az állatorvosi hivatás mellett döntöttem.

1971-ben azonban, amikor először jelentkeztem, nem vettek fel. De nem adtam fel. Órákat vettem kémiai és egy olyan lehetőségem adódott, amely egész későbbi pályámat, kutatói irányultságomat is meghatározta. Valakitől megkaptam Kutas Ferenc professzor telefonszámát. Akkoriban az Állatorvostudományi Egyetemen fiatalembereket kerestek különböző kutatásokhoz, és én is jelentkez-

tem. Felvettek. 18 évesen, kutatási segéderőként kezdtem dolgozni az Élettani és Biokémiai Tanszéken.

– **Mik voltak a feladatai?**

– A mából visszatekintve igen nagy szabadságot kaptam. Én pedig

szívesen vállalkoztam mindenféle feladatra. Hol egy pincébe bújtam el olvasni, ha valami érdekes könyvet találtam, hol a Petri-csészéket készítettem elő a biokémia gyakorlatra. Tóth Béla Lajos professzor kutyákon végzett műtéteket és ezeket kellett sétáltatnom, akár nyolcat-tízet is egyszerre. Többször előfordult, hogy Kutas professzor közben mindenhol keresett. Volt, hogy a Sebészeti Tanszékre adott kölcsön, ahol nagy papírlapra kellett ábraanyagot készíteni. Kemény Armand professzor Élettan könyvébe a nyomdába adás előtti este készítettem egy hiányzó ábrát. Az Élettan gyakorlatok végén úgy kellett kizavarni a teremből, mert mindent kitaláltam, hogy hogyan lehet a békakísérletek eredményeit különféle módokon szemléltetni. *Murray Tibor* adjunktus tudna erről sokat mesélni.

A következő felvételem már sikerült. A hallgatói lét is jól indult: a legelső vizsgán az Anatómia Tanszéken Fejlődéstanból Fehér György professzornál jelest kaptam. A folyosóig kísért a szobájából és azzal a biztattással bocsátott el, hogy csak így tovább. Én pedig szinte sportot űztem az ötösökből, így Summa cum laude minősítéssel végeztem.

– Hogyan vált kutatóvá?

– Lépésről-lépésre. Ha kellett, éjszaka is dolgoztam, hiszen este kaptam meg vidékről a borjú és tehén vérmintákat, amiknek a szénsav-anhidráz aktivitását vizsgáltam. Rengeteget számoltam, a lineáris regressziós elemzés akár 3-4 napig is eltartott.

Az utolsó tanévben a nyári orvoslási gyakorlatomat Debrecenben töltöttem, majd 1977 novemberében pályakezdő állatorvosként az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetébe kerültem Mészáros János tanár úr mellé. Ő nagyon sok fiatalt vett fel, akiket különböző külső helyeken készítettett fel a jövő feladataira, mert a kutatóintézet bővítését tervezték Debrecenben. Ekkor lett újra főnököm Kutas professzor az Élettani és Biokémiai Tanszéken, mert engem oda helyeztek.

A kutatóintézetben Juhász Sándor vegyészről kaptam az első komoly kutatási feladatot, enzimmal kapcsos-

latos kísérletet kellett végezni. Molnár Kálmán nagy mennyiségben gyűjtötte a *Lernaea cyprinacea* halélősködőt. A feltételezés szerint ennek a parazitának, amely a hal pik-

kori József, azzal az ötlettel, hogy próbáljunk hozamfokozás céljából sertéseknek olyan fermentációs terméket adni, ami a bendőben is keletkezik, és ami előnyösen befolyásolhatja az állatok termelőképességét. Nagyüzemi kísérleteket is végeztünk, ekkor jutottam el a Dunaújváros melletti Állampusztára (ahol édesapám egykor raboskodott) és sikerült meghatározni, hogy mennyi vajsavat, illetve annak sóját, a nátrium-butirátot szabad adnunk annak érdekében, hogy kedvező hatást érzünk el többek között az emésztőcsőben lévő mikroorganizmusok összetételében. Ebből az eredményünkből több közleményt is írtunk. Kiderült, hogy a világon elsőként állapítottuk meg a nátrium-butirát hozamfokozásra előnyös hatását a sertéseknél. Cikkünkre sok száz hivatkozás született. Ennek köszönhetően, hogy az akkor Hannoverben dolgozó Martens professzor, aki később a Freie Universität dé-

"Elsőként sikerült bendőhából sejtet tenyésztennem és így előállítani ezt az enzimet; eredményeimet rangos lapok közölték."

kelyére tapadt, rendelkeznie kellett olyan enzimmal, amely el tudja bontani a fehérjét és azzal táplálkozik. Ezt azonban addig nem vizsgálták. Enzimekről persze én is tanultam másodévesen. De az csak írott anyag volt. Féléves munkával, molekulaszűréssel sikerült tisztán előállítanunk ezt az enzimet és meghatároztuk a jellemzőit. A szénsav-anhidráz ezután elkísért a kutatói pályámon. A későbbiekben elsőként sikerült bendőhából sejtet tenyésztennem és így előállítani ezt az enzimet; eredményeimet rangos lapok közölték.

Ezek nyomán keresett meg a Belgyógyászati Tanszék vezetője, dr. Bo-

kánja lett Berlinben, felfigyelt a munkánkra és 1991-ben Humboldt ösztöndíjasa lettem. Éppen akkor, amikor a két Berlin egyesült. Az ott eltöltött egy év alatt a német állampolgárokkal azonos jogok birtokában megtanultam, amit a demokráciáról tudni kell. A fiam pedig, aki a feleségemmel együtt velünk tartott, tökéletesen elsajátította az óvodában a német nyelvet.

– Életrajzából tudom, hogy a kutatás után az állatorvosi gyakorlat-szerzés következett.

– Mivel a kutatóintézet bővítése elmaradt, és nem voltam biztos benne, hogy az egyetemen már ekkor el tud-

nek helyezkedni, egy évig a Pilishegyi Állami Gazdaságban dolgoztam állatorvosként – megőrizve a kapcsolataimat mind az egyetemmel, mind a kutatóintézettel. De bizony a 800 férőhelyes tehenészet, a dimbesdombos területen legelő gulyák, és a 100 ezer tojótyúk elég sok munkát adott. Amikor pedig a fiatalabb kollégámat behívták katonának, közölték velem, hogy kötelességem ellátni az ő munkáját is. Rám maradt a háztáji állattartók állatainak felügyelete is. A környéken dolgozó kollégák tanítottak meg arra, hogyan kell például elegánsan, villámgyorsan – mint ahogy azt illik – herélni, amivel ki lehet vívni a gazdák tiszteletét. Ekkor egyfajta magabiztosságra is szert tettem az állatokkal való bánásmódban, s ezek birtokában kerültem 1984-ben tudományos főmunkatársként vissza az István utcába. 1995-ben habilitáltam, a következő évben egyetemi magántanárrá, majd 2006-ban egyetemi tanárrá neveztek ki a Gyógyszertani és Méregtani Tanszékre, és ennek a szervezeti egységnek vagyok a vezetője 2007-től.

– Mik a jellegzetességei a tanszék munkájának?

– Az állatorvosi gyógyszeriant világszerte hasonlóan oktatják, az egyetemen belüli munkamegosztásra pedig az a jellemző, hogy az egész állatorvos képzéssel kapcsolatban állunk. A parazitológiában a parazita ellenes szerek, a sebészetben az altatószerek, antibiotikumok, fájdalomcsillapítók, a belgyógyászatban például a szívre ható gyógyszerek kerülnek reflektorfénybe. Az együttműködés, egymásra utaltság tükröződik abban is, hogy tankönyvünket legálább húsz szakterület képviselője lektorálta. A kutatás területén az eddig elhangzottak is azt támasztják alá, hogy nagy vonzódást éreztem a sejtenyésztés iránt. A tanszéken sikerült egy sejtenyésztő molekuláris biológiai labort felépíteni és a munkatársaim jelentős része foglalkozik ehhez kapcsolódó kutatásokkal.

– Professzor úrnak mi a kutatói hitvallása?

– Tapasztalataim szültkék a felismerést – én például kagylókat gyűj-

töttem –, hogy kutatni csak tudományos módszerek ismeretében és alkalmazásával szabad. Előképzetség nélkül terméketlen a kutató szenvedély. Ha az ember csak kedvtelésből végez valamit, az meg is marad azon a szinten és annak eredményét nem élvezheti a társadalom. Nagyon jó kutatni, de oktatni is. Fontos, hogy az ember ki tudjon lépni a laboratóriumból és kapcsolatokat teremtsen a hallgatókkal.

– Egy a pályáját ma kezdő kutatójelöltnek hol kell bekapcsolódnia a tudományos ismeretek birodalmába?

– Az biztos, hogy a tananyag egyre bonyolultabbá válik és egyre több ismeretet kell elsajátítani. A tudományos utánpótlásképzés ma a doktori iskolákban zajlik, ahol alaposan átgondolt elméleti és gyakorlati tudásra kell szert tenni. A doktori iskola határozza meg, illetve engedi meg egyes témák kidolgozását a doktoranduszok számára. A témavezetőknek friss ismeretekkel, publikációkkal, pályázati forrásokkal kell rendelkezniük. Jól kontrollált tehát a PhD képzés, amit 2016 őszén úgy alakított át a felsőoktatási kormányzat, hogy eredményesebb is legyen. Itt említem

meg, hogy egy PhD fokozatot szerzett szakember öt évig még nem is írhat ki doktorképzési témát, mert az idő alatt is teljesítenie kell különféle követelményeket.

– Tudományos rektorhelyettesként nagy felelősséget cipelhet a hátán...

– ... mégis azt mondom, sosem hajtom nyugtalanul álomra fejemet. A tudományos témák támogatása megfelelően szabályozott az egyetemen, az eredmények értékelése pedig a nemzetközi tudáspiacon történik.

Természetesen az intézménynek kell eldöntenie, hogy melyek azok a fő témák, amikre a forrásait fordítja. Ezek közül most az élelmiszerlánc biztonságot, a haszonállat-gyógyászatot és a járványvédelmet emelem ki. Örömteli, hogy ma már nemcsak az oktatók és kutatók pályázhatnak kutatási forrásokra, hanem a hallgatók is. Nagy reményeket fűzünk a Bioinformatikai Központunk munkájához, amely napjaink legújabb diagnosztikai lehetőségét jelenti.

– Milyen tudományos probléma az, ami ma elsősorban foglalkoztatja a kutató Gálfi Pétert?

– Talán meglepő, amit mondok: úgy érzem, a magam számára kitűzött kutatási célokat többé-kevésbé teljesítettem. Nem tartom helyesnek, hogy az ember túl sokáig csak az őt érdeklő területeket vizsgálja.

Nem a személyes érdeklődésem kielégítése már az elsődleges célom, hanem az, hogy a tapasztalataimmal mások, az egyetemen zajló munka segítségére legyek. Szerencsém is volt, eredményeim is születtek. Bizonyos értelemben személytelennek kell lenni ahhoz, hogy az ember megfelelő döntéseket tudjon hozni, például a tudományos kutatási bizottság élén. Szem előtt tartva a kutatás szabadságát is, amiről egyetemünk küldetésnyilatkozatában tett hitet.

A szerző felvételei

"Fontos, hogy az ember ki tudjon lépni a laboratóriumból és kapcsolatokat teremtsen a hallgatókkal."

Harmat Levente nagypapáját és nagybátyját követte, amikor beadta felvételijét az akkor még Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Karára. Mivel már kicsi gyerekként is a kiskunlacházi családi praxis műtőasztala körül lábatlankodott, nem volt kérdés, hogy ha csak lehet, ő is állatorvosként szeretne dolgozni. Idén februárban doktorált, időközben önállóvá vált egyetemünkön. Szüleivel és testvérével a Pest megyei Taksonyban él, így első munkahelye, az üllői Nagyállatklinika sincs messzebb lakásától, „mint ide Lacháza”. Mindennapjait ebben a kiskun-sági – Taksony, Üllő, Lacháza – háromszögben éli. Elkötelezett lokálpatrióta, sokoldalú közösségi ember és színes egyéniség. Nemcsak odaadóan szervezi a programokat, hanem szívesen részt is vesz bennük. Ha kell, műsort vezet vagy verset mond, de nem ijed meg a közönség előtti énekléstől sem, és ha még mindig van ideje, akkor saját kezűleg szereli saját, vagy barátai autóját. Meghatározó volt számára a kollégiumi diákélet, amely során igazi barátságok jöttek létre. Hitelesen hangzik tőle az az állítása, hogy az Állatorvostudományi Egyetemé a legjobb kollégium Budapesten. A református hitét büszkén vállaló fiatal doktorra nagy hatással volt egy mondat, amely egy istentiszteleten hangzott el: „az embernek emberei vannak, akikre jóban-rosszban támaszkodhat”.

Dr. Harmat Levente:

"Valódi közösségekre van szükség!"

BALÁZS GUSZTÁV

– Hogyan alakult ki az állatorvos dinasztia, amelynek Ön már harmadik tagja?

– A Fábían név jól cseng Kiskunlacháza, Dunavarsány, Makád és a Csepel-sziget térségében élő állattartók fülében. Nagypapám, dr. Fábían Miklós 1965 óta dolgozik állatorvosként, de ha még egy kicsit szabad visszamennem az időben, a dédim volt az, aki fejébe vette, hogy a fiából állatorvost csinál. Ugyanis nagypapám be akart állni uránbányásznak, hogy mielőbb pénzt keressen, de dédnagyanyám, okos parasztasszony lévén nem engedte, hogy az egyébként kitűnő tanuló nagypapám elmenjen a többiekkel Pécsre bányásznak. Abban az időben persze más volt az értelmiségi lét megítélése, nagypapám végig is járta ennek rögös útját, helyettesként kezdett el dolgozni, de Pestre is járt, az állategészségügyi hatóságához. Ma is gyakran emlegeti, hogy Pannónia motorján hányszor ázott bőrig, amíg Gyömrőről Lacházára hazatért... Majd jött egy ígé-

retes lehetőség: korábbi professzora, dr. Kómár Gyula a Ceglédi Állatkórházba hívta munkatársának, ahol 3 évet dolgozott, de végül Kiskunlacházán telepedett le.

Két gyermeke született. Fia, ifj. dr. Fábían Miklós szintén állatorvos, édesanyám, dr. Fábían Dóra házi gyermekorvos Taksonyban. Összetartó családban nőttem fel, az ünnepekre mindig, de sokszor ok nélkül is összejövünk egy közös ebédre. Ilyen alkalmakkor a dédire is emlékezünk, aki néhány éve, 94 évesen halt meg, így még engem is látott állatorvos hallgatóként.

– Gyerekként nemcsak szerette az állatokat, hanem a gyógyításukról is benyomásokat szerzett.

– A kisállatpraxisok abban az időben nyertek teret, amikor nagybátyám 1994-ben elvégezte az egyetemet. A családi házunk alagsorában nyitott kis rendelőben rendszeresen

találkoztam a páciensekkel. Emlékszem egy esetre: két kutya összeverekedett, mindkettőt vérző sebekkel hozták be a rendelőbe. Mivel csak egy műtőasztal volt, az egyik kutyát azon varrta nagypapám, a másik állat sebesülését pedig Miklós nagybátyám az íróasztalon látta el. Minden tiszta vér volt, úgy nézett ki a rendelő, mint egy vágóhíd, de a sikeres beavatkozások és kezeléseik eredményeként a két kutya évekkel később is praxisunk egészséges páciensei közé tartozott. Délutánonként, ha nem a barátokkal kosaraztam, szívesen kísértem el nagypapámat marhatelepre is. Leginkább az a manuális gyakorlat ragadott magával, amivel ezekhez a – számomra akkor még hatalmas – állatokhoz hozzányúlt.

"Évről évre változtatni, újítani kell a hagyományos programokon"

– Mikor kezdett vonzódni a pódiumhoz?

– Egy kis alternatív rock-bandával kezdődött Szigetszentmiklóson, a Batthyány Kázmér Gimnáziumban. Mivel szívesen énekeltem és mondtam verseket is, többen azzal biztattak, hogy valamilyen művészi pá-

lyát válasszak, de ehhez nem érzem elég bátorságot és ingoványosnak is találtam ezeket a foglalkozásokat. Megmaradtam tehát olyan embernek, aki szívesen játszik másokkal másoknak, jó közösségben, szabadidejében. Bár az utóbbiból nem sok volt az egyetemi évek alatt, de azért szép produkcióknak lehettem a részese. Korábbi gimnáziumi énektanárom, *Nemes-Nagy Anita* színvonalas munkájának eredményeként 2016-ban, az 1956-os forradalom 60. évfordulóján a kiskunlacházi Petőfi Színi Társulat egész estés zenés műsort adott elő a történelmi események helyi vonatkozásait is feldolgozva. Nagyon nagy eredmény, hogy három alkalommal is teltházas előadásunk volt, sőt, egy pályázatot elnyerve határon túli magyarok lakta városok pódiumaira is eljutottunk ezzel a műsorunkkal, így a vajdasági Topolyára és Óbecsére, a szlovéniai Lendvára, valamint az erdélyi Krasznára. Legutóbb államalapító királyunkat játszottam el az István, a király rockopera helyi előadásában. Az egyetemen is gyakran vezetek programokat. Kollégiumi vetélkedőkkel kezdődött, majd végzős hallgatók kértek meg, hogy én olvassam fel a nevüket a doktorrá avató ünnepségen. A tavalyi ballagást és az idei tanévnyitót én konferáltam.

– **Előző számunkban nyilatkozta dr. Németh Tibor professzor, klinikai rektorhelyettes, hogy a gyógyulás fele részben a beteg állat tartójával való jó kommunikáción múlik. E téren is biztosan előnyt jelent az ön nyitott személyisége.**

– Teljesen egyetértek a professzor úrral, az általam tapasztaltak is maximálisan ezt támasztják alá. Nem akarok szerénytelennek tűnni, de szerencsémre ezt nem kellett tanulnom. Mindig közösségben éreztem jól magam. Éppen ezért, ha valami sikerül, sosem gondolom azt, hogy ez az én sikerem. Kiskunlacházán hallottam egyszer egy istentiszteleten a lelkészünktől, hogy az embernek emberei vannak. Ez az egymásra utaltság a mi szakmánkban is fontos, senki sem lehet mindenben kiemelkedő szakember. Családias az állat-

orvostan hallgatók közössége az egyetemen. Én már másodévesként bekapcsolódtam a gólyatáborok szervezésébe. Kollégiumunkat pedig a legjobbnak tartom Budapesten. Szobáit, amikhez saját fürdőszoba, saját erkély tartozik, mindenki olyan mértékben teheti otthonossá, aho-

Hatalmas sikere volt, a hallgatók sorban álltak, hogy bemászhassanak melléjük. Aminek nagyon örülök: külföldi hallgatókat is sikerült a kollégiumi programokra vonzanunk, ami azért sem könnyű, mert a magyar hallgatók órái délelőtt, az övéké pedig délután vannak.

Orrtampon mintavételezés közben

gyan igényli, hozzánk például még utcai cipőben sem lehetett belépni.

A kollégiumi diákbizottságban eltöltött évekre is szívesen emlékszem. Egy olyan csapat jött össze „az én időmben”, amely – az egyetemi hallgatói önkormányzattal karöltve –, felismerte: évről évre változtatni, újítani kell a hagyományos programokon. Ennek a folyamatos újragondolásnak eredményeként mind a Marek-napokon, mind az Equus-napokon a korábbi 100 helyett 5-600 fő vett részt. Van tehát élet a manapság sokat emlegetett közösségi médián túl is; valódi közösségeket lehet, sőt kell teremteni, ennek pedig záloga a személyes részvétel. Kell persze technika is, de a jó ötletet a legjobb technika sem helyettesíti. Egyszer például kitaláltuk, hogy a kollégiumba igazi, élő farkasokat hoztunk be, persze ketrecekben. *Horkai Zoltán* – alias a Farkasember – volt a vendégünk.

Nagyon örülök, hogy már az utánunk következő generáció megalapította az Állatorvosi Szakkollégiumot, amiről az Univet is hírt adott. Egyedül azt nem sikerült még elérni, hogy az Üllőre járó autóbusz a kollégium előtt is megálljon, mert akkor egy órát nyernének a hallgatók reggel és este, ha gyakorlatra, klinikai napra jönnek hozzánk.

– **Hogy tetszik az élet Üllőn?**

– Mi tagadás, szerepet játszott az első munkahelyem megválasztásában a Haszonállat Gyógyászati Tanszék és Klinika közelsége is. Persze, a szakmai szempontok az elsődlegesek, szakdolgozatomat az Állathigiéniai Tanszéken írtam, amiben tejelő-szarvasmarhákat vizsgáltunk. Ha szeretnék valamit még jobban megtanulni, azt hol lehetne megvalósítani másutt, mint az egyetemen, főleg ha az ember még gyakorlatot is tarthat? Ráadásul hívtak is az egyik

Szarvasmarha "drencselése"

tanárom is, – „beleillenél a klinikai csapatba” – ami külön megtisztelő volt számomra. Ez a bizalom teljesen felvillanyozott és fél év eltelte után, egyre inkább úgy érzem, itthon vagyok. Saját szakterületén itt mindenki a legjobb szakember, telepről-telepre járjuk az országot, sertések, szarvasmarhák kiskérődzők is előkerülnek és még a nyúl sem szaladhat el a HGYTK munkatársai elől. Több kutatás is folyik a tanszéken párhuzamosan, tapasztaltabb munkatársaim számos hallgató TDK munkájának, szakdolgozatának témavezetői, mind a klinikai, mind a diagnosztikai osztályon. A témák között akad gyakorlatiasabb és tudományosabb is, de mind olyan, ami előrevisz bennünket, a jövőt szolgálja.

– **És ez a jövő Üllő fejlődését is elhozza?**

– Szerintem igen. Úgy érezzük, most már kicsit ide is süt a nap és remélhetőleg ez még csak a pirkadat! Eddig olyan távoli rokonnak tűnt az István utcából Üllő. A hetesi gyakorlatot, már az első évben kedvezően fogadta az egyetemi világ. Ugyanis eddig, azon kívül, hogy az első anatómia órára dr. Sótonyi Péter rektor úr behozatta a lovakat, élő állatot nemigen láttunk három évig. Így viszont a hallgatók nemcsak a száraz tudományt látják a könyvek felett ülve, hanem átésnek egy közeget, azaz a „prérin” találják magukat, ahol majd esetleg később

gyógyítaniuk is kell. Megismerik az állattartás napi rutinját, hogy mit és megnyit esznek a lovak, a szarvasmarhák, a kiskérődzők és a sertések, illetve a tan gazdaság el látó állatorvosaként velem is találkozhatnak majd.

Mennyivel másképp jön-

nek majd hozzánk, túl további állatfajok gyakorlati megismerésén, majd a belgyógyászati és szülészeti klinikai órákra harmad- illetve negyedéven, amikor már olyan komoly beavatkozásokban asszisztálhatnak és vehetnek részt, mint a szarvasmarha császármetszés!

Szerencsésnek tartom, hogy a külföldi hallgatók képzésében is erősítik a gyakorlati szemléletet. Ahogy állatorvos körökben mondják, abból lesz a tudomány, hogy ha levesszük a vért az állatokból és elemezzük a mintát.

Üllő olyan kincs, amit érdemes és szükséges is fejleszteni. A tangazdaság, úgy tudom, százmilliós nagyságrendű fejlesztés előtt áll; a technológia megújítását is átgondolják. Új járműparkkal már gazdagodtunk, a mobilklinika is új buszon utazik és bízunk a klinikai eszközpark további bővülésében.

Ötödmagammal álljuk a sarat az ügyeleti héten, ami szerintem az egész állatorvosképzés egyik legizgalmasabb időszak.

Alsónémediben egy marhatelepen, Csongrádon sertéshizlaldán tartunk gyakorlatokat, és minden további haszonállat orvoslásával kapcsolatos feladatokkal is megismertetjük a hallgatókat.

– **Mivel foglalkozik szívesen, amikor kilép az egyetem vagy a klinika kapuján és nem pódiumra siet?**

– Hát, mostanában elég kevés a szabadidő. Sokat segítek az otthoni praxisban, mert nagypapám 78 éves és bár hála Istennek jó egészségnek örvend és aktívan dolgozik, azért egyre több dolog hárul rám. A napi teendők mellett sokszor előveszem az egyetemi tankönyveket és utánanézek az érdekesebb eseteknek. Van egy igazi rosszcsont kutyám. Korábban voltak fürjeim, tyúkjaim, macskáim, a nagyszülőknél, Makádon voltak sertések, lovak, nagy tyúkudvar és nekik volt idejük az etetéshez, gondozáshoz. Ezt mi most nem mondhatjuk el magunkról.

Bár az utóbbi években Finnországban és Walesben nyaraltunk, fontosnak tartom, hogy az ember a hazáját is megismerje. Alföldi tájon élek, a Kiskunsági Nemzeti Park határán, ezért, ha dimbes-dombos vidékre érek, már úgy érzem, külföldön vagyok.

Szeretek utazni versekkel, versekben is. Az egyik legjobb hazai útitársam Petőfi Sándor. Sokszor szegődöm mellé egy-egy költeménye erejéig. (Harmat Levente példaként a Kinn a ménes, kinn a pusztán című verset mondja el, ami az alföldi életérzés egyik kifejeződése költőnk életművében – a szerző.) Nagy szerencse, hogy rövid életében szinte az egész országot bejárta. Az ő tájleíró költészete olyan egyszerűnek tűnik és mégis utánozhatatlan. Radnóti Miklós verseit és Wass Albert prózáját is nagyon szeretem.

– **Az idei Hősök napi megemlékezésen Ábrányi Emil Él a magyar című versét mondta el. Hogyan választotta ki éppen ezt a költeményt?**

– Számomra igen tanulságos ennek a „története”. Állatorvos nagybátyám szintén az irodalom szerelmese illetve a már említett színtársulat tagja. Miután azt tapasztalta, hogy tanulmányaim miatt kicsit hanyagoltam a színpadot, finoman utalva arra, hogy ezzel is többet kellene foglalkoznom – ő kezdett el verseket tanulni. S most tízszer annyit tud kívülről, mint én. Tőle kértem tanácsot, ő javasolta az elmondott verset, aminek a mondandója közel áll szívemhez-lelkemhez és ma is időszerű.

Lukácsházán 1992 óta minden évben felidézik a munkásságát

Tolnay Sándor Nap

Az Állatorvostudományi Egyetem, a MÁOK Pannon Területi Szervezete, a Vas Megyei Kormányhivatal Élelmszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztálya, valamint Lukácsháza Önkormányzata rendezték meg Lukácsházán, a Községi Házban a Tolnay Sándor Napot, a magyar állatorvosképzés megalapítója születésének 270. és halálának 200. évfordulója alkalmából.

A megemlékezésen beszédet mondott *dr. Sótonyi Péter* rektor, *dr. Oravecz Márton*, a NÉBIH elnöke, országos főállatorvos-helyettes, *dr. Kapiller Sarolta*, a Vas Megyei Kormányhivatal Kőszegi Járási Hivatal hivatalvezetője, *dr. Abonyi Tamás* NÉBIH ÁDI igazgató, főállatorvos, *dr. Sziebert István*, Magyar Állatorvosok Világszervezetének elnöke és *Virág János*, Lukácsháza polgármestere.

A beszédek után a dr. Tolnay Sándor Általános Iskola tanulói mutatták be műsorukat, majd megkoszorúzták a Községi Ház parkjában található dr. Tolnay Sándor-szobrot. A tudósra 1992 óta emlékeznek minden esztendőben. Alsó képünkön az ÁTE Pro Arte Veterinaria érmét adja át *dr. Sótonyi Péter* *Virág János*nak hagyományaink őrzése érdekében kifejtett munkásságáért.

fotók: lukácsháza.hu

A klubot 1983-ban *dr. Seregi János* alapította, aki előzőleg 15 éven keresztül Vas megyében volt aktív körzeti, hatósági állatorvos. A szeptember 8-án, Szombathelyen megtartott találkozón vendéglátónk a megyei közgyűlés elnöke: *Majthényi László* volt. Őt távollétében *Marton Ferenc* elnökhelyettes képviselte.

A résztvevők emléklapot kaptak és tájékoztatást a megye legfontosabb eseményeiről, majd a megyeháza címertermében nagyszerű fogadásban részesültek, amit *Őri Istvánné*, az elnöki titkárság vezetője szervezett. A hangulatot az sem rontotta el, hogy a 35 év alatt végzett több, mint 90 állatorvos közül mindössze csak tíz százalék jelent meg.

A találkozások eddig öt évente ismétlődtek, négy alkalommal erre Vas megyében került sor, bizonyítva azt, hogy a résztvevők ragaszkodnak a gyökerekhez. Névadónk, Tolnay Sándor Vas megyében, Nagycsömöte községben született, ahol ma is élnek utódai. A helyi iskola felvette Tolnay Sándor nevét, *Marosits István* szobrászművész emlékművet is készített, és az általa készített Tol-

35 éves a Vas megyei állatorvostanhallgatók Tolnay Sándor klubja

nay emlékérmet először a Tolnay klub tagjai kapták meg. Később miniszteri javaslatra létesült a Tolnay Díj, amit évente kiosztanak intézményeknek és állatorvosoknak. Klubunk jövőbeli tervei között szerepel az, hogy ezután évente fogunk találkozni, összekötvé a találkozást a Tolnay Sándor napokkal.

Fotó: Kőrös Bianka

Nulladik óra

Népszerű eseménye a gólyatáboroknak, amikor az egyetem vezetői ellátogatnak a leendő elsősök és csoportvezetőik közé. Dr. Sótornyai Péter rektor közismerten szuggesztív előadó, szinte hipnotizálja a hallgatókat. Jó nagy adag érzelmmel tölti fel őket, s vezérfonalat is ad a kezükbe, amely megkönnyítheti a diplomaszerezésüket. Nem feledtetve persze, hogy a siker elsősorban rajtuk múlik. A következőkben néhány, a fórumon elhangzott tanácsát idézzük fel.

"Az Állatorvostudományi Egyetemet nem lehet esti vagy levelező formában elvégezni. Itt előadásokat kell hallgatni és gyakorlatokon részt venni. Nagyon fontos, hogy amit hallottak, amit bemutattak Önöknek az előadásokon, azt be is gyakorolják, megtapasztalják. Preparálni, boncolni fognak. Különböző kísérleteket végeznek, amelyek érdekesekek és könnyebbé teszik a tudás megszerzését is.

Meg kell tanulniuk a tulajdonosokkal beszélni, hogy megértsék velük, mire van szükség ahhoz, hogy az állatukat meggyógyítsák. Részt kell venniük a tudás megújításában is. Eppen ezért többükből kutató, tudós lesz.

Önöknek sok gimnáziumi osztálytársa iratkozott be különböző egyetemekre. Látni fogják majd azt, hogy többen egész félévben semmit nem tanulnak, bulizni járnak. Ebből itt nem lehet megélni. Sokkal szorosabb oktatási rendszerbe kerülnek, mint a középiskolában voltak. Itt hétről hétre tanulni kell és majd nehézséget okoz, hogy nem kérik számon hétről hétre a tudásukat. A gimnáziumban felelni kellett, meg dolgozatot írni. Itt ilyen nem lesz, hanem a félév végén kell számot adni a tudásukból.

Az is fontos, hogy megvan a sorrendje a tananyagnak és nem lehet kihagyni részeket. Hiszen ha nem tanulta meg valaki a mellső végtag csontjait, akkor hogy tudná megtanulni a mellső végtag izmait? Felhívom a figyelmüket arra, ami tapasztalataink szerint először gondot okoz sokuknál. Kihúzzák a vizsgán a három tételt. Kettőt jelesre tudnak, a harmadikat nem tudják. Világos, hogy megbuknak. Tudja a csonttant, tudja a zsigertant, de nem tudja az idegtant! Hát akkor kihagyta az idegtant? Úgy megy tovább? Ez nem lehet. Mindent meg kell tanulni."

....

"Budapest egy olyan világváros, aminek a lehetőségeit ki kell használni. Aki éjjel-nappal csak tanul, erre nem képes. Magyarul, nem kell mindenkinek kitűnőnek lenni. A jó közepes sokkal többet ér. De az élet minden területén próbálják megállni a helyüket. El kell menni sportversenyekre, koncertekre, színházba, az Operába. Nem azt mondom, hogy rögtön Wagnert hallgassanak végig öt órában, de menjenek el. Pezsgőt és vörösbort is meg kell tanulniuk választani és inni is. Vannak dolgok, amiket nem szabad kipróbálni, ilyenek a kábítószeresek. Azokat kell kipróbálni, amik elősegítik, hogy teljes emberek legyenek. Nagyon fontos, ha valaki tehetséges. De sokkal fontosabb, hogy rendes ember legyen."

A természet bűvkörében

Gólyatábori miniprotrék

Szeptember 4-én lapunk is lenn" járt Balatonszemesen és "szemeztünk" a gólyák közül. Négy elsős mutatkozik be pár mondatban. Hogy merre vezet az útjuk, még a jövő titka. Ami biztos, lelkesen készültek egyetemi tanulmányaikra. Sok szerencsét kívánunk számukra a következő évekre!

PITÓ ANDOR

Székelyudvarhelyen születtem, de Győrben nőttem fel, ahol a Révai Miklós Gimnáziumban érettségiztem. Kis korom óta állatorvos szeretnék lenni. Hogy miért? Erre lehet, hogy sajátos a válaszom: számomra legfontosabb a természet értékeinek megőrzése, és ezt a célt szerintem egy állatorvos tudja legjobban szolgálni. Haszonállatokkal, főleg szarvasmarhával szeretnék majd foglalkozni. Hobbim a madarászat. 2016-ban gyűrűző vizsgát tettem, s minden szabadidőmet a természetben töltöm. Madártani és botanikai felméréseket is végzek, de ezek eredményei csak számok maradnak, amíg a belőlük következő tettek – elsősorban a mezőgazdálkodásban – elmaradnak. A gólyatábor sok meglepetést tartogatott. Volt olyan ismerősöm, akiről nem is tudtam, hogy szintén ide tart. És persze olyanok is, akikkel már előre megbeszéltük, hogy itt találkozunk. És még egy osztálytársamat is a gólyák között köszönhettem.

AUTH VERONIKA

Váci vagyok; a Madách Imre Gimnáziumban érettségiztem. Nyilván az állatok miatt választottam az Állatorvostudományi Egyetemet. Nagyon szeretem őket, mindig is voltak álla-

taim. Sőt, az elmúlt félévben rokoni kapcsolatok révén asszisztensként dolgoztam egy rendelőben, ami után továbbra is úgy látom, hogy jól választottam pályát. Sikerek és kudarcok is értek ez alatt a félév alatt, s azt érzem, hogy máris sok gyakorlati tudással rendelkezem. Jelenleg azt hiszem, hogy az állatokkal könnyebben tudok boldogulni, mint az emberekkel. De ez persze nem azt jelenti, hogy nem vagyok szívesen a társaságukban. A gólyatáborban remek a hangulat. A csoportvezetőink és a csoportom tagjai is nagyon aranyosak. S mi lesz 5-6 év múlva? Érdekelnek az egzotikus állatok, de még nem tudom, merrefelé szeretnék szakosodni. Itt is elhangzott, ne is akarjuk még tudni, hiszen előbb tanuljunk és ismerjük meg, miből lehet választani.

CZÉTÉNYI ANNA

Tahitótfaluban élek a szüleimmel. Kutyát és macskát is tartunk, gyerekkorom óta lovagolok. Budapesten, a Veres Péter Gimnáziumban érettségiztem. Biomérnökként diplomáztam a Műszaki Egyetemen, a szakmában nem helyezkedtem el, és a végzés után úgy döntöttem, hogy mégis inkább állatorvos szeretnék lenni. Kisállatokkal és lovakkal egyaránt nagyon szívesen foglalkoznék, de lehet, hogy menet közben változni fog az érdeklődésem; e téren nyitott vagyok. A sikeres felvételihez emelt szintű érettségit kellett tennem a két felvételi tárgyból. A gólyatábori fórum nagyon lelkesítő volt, meghozta az egyetemi élethez való kedvemet.

CHALUPA RÉKA

Kesztölcön lakom. Rengeteg állatunk van. Apuval sokat lovagoltunk. A testvéreim műszaki beállítottságúak. Bátyám gépészmérnök lesz, az öcsém csak nyolcadikos és az informatika érdekli. Én Esztergomban, a Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnáziumban érettségiztem. Mióta a Természetismeret tárgyat tanultam, ez lett és maradt a kedvencem. Mindig is az állatok és a növények érdekelték a legjobban. Márciusig állatorvos szerettem volna lenni, majd rájöttem, ez mégsem nekem való. És úgy jött ki

a pontszámom, hogy mégis az Állatorvostudományi Egyetem hallgatója leszek biológus alapszakon. Nagyon boldog vagyok, hogy felvettek. A gólyatábor igazi felfrissülés a számomra, annyi itt a jó kedvű fiatal, akik várják a tanulmányok kezdetét. Azt gondoljuk, hogy majd mindenben segítjük egymást. Nagyon kedvesek a felsőbb éves csoportvezetők, tőlük számos apró trükköt tanulunk. A mesterszakot is el szeretném végezni és a doktori fokozat megszerzése is vonz.

Még a legcsüggesztőbb pillanatban is átsejlik valami az élet, mondjuk így: világegyetemünk szépségéből. Ritka jelenségekben átütő erővel nyilvánul meg. A természetnek a szivárvány kölcsönöz ilyen hangulatot. A mi egyetemünkön is vannak ilyen jelenségek. Közéjük tartozik a

DOLGOZÓI-HALLGATÓI PIKNIK ÉS ÖKÖRSÜTÉS,

amire szeptember 19-én harmadszor került sor a parkban. A sokadalomhoz érve az első pillanatban az ragadtott magával, hogy úgy éreztem, a több száz piknikező között mintegy varázsütésre megelevenedtek a „hétköznapokon” csak útjainkat kísérő, vigyázó néma professzorszobrok. Most, itt, ezen a nyári őszi délutánon beszélgettek, csevegtek, érveltek és vitatkoztak mindjányunkkal.

Majd jött a következő látomás: egyetemünk közössége éppen akkora, hogy együtt betölti a parkot. Az égbe magasodó fák hűs és friss sátra alatt mindenki elfért és mindenki megfért egymással. Önfeledt kikapcsolódás, szórakozás, játék, egy kis ugratás, tréfálkozás, mennyi minden belefér egy ilyen délutánba!

(balázs)

V. ORSZÁGOS ÁLLATORVOS-AGRÁR SPORTNAP

Tata egy kis London! A második világháború utáni első olimpia előtt az itteni angolparkot jelölték ki a magyar versenyzők felkészítésének helyszínéül, mivel úgy vélték, hogy a Cseke-tó parti klíma hasonlít leginkább nálunk a Temze-partira.

Azóta a legtöbb magyar sportsiker bölcsője lett a Tatai Nemzetközi Edzőtábor. Itt futott világsúcsot 1955. október 2-án Rózsavölgyi István 2000 méteren.

Szeptember negyedik hétvégéjén a hagyományoknak megfelelően itt rendezték meg az V. Országos Állatorvos-Agrár Sportnapot. Öröndetes, hogy a magyar sporttörténelem zarándokhelye e sokoldalú szakmai közösség edzőcipős randevúinak helyszínévé is válik.

Balázs Gusztáv képriportja

Csengőfrász: „Fontos lenne, hogy ez a korszak ne maradjon elfeledve”

Különös regényt írt az 50-es évek Magyarorszájáról Cserhalmi Dániel, aki nem irodalmár, hanem agrármérnök és metálzenész. Az elsőkötetes szerző emlékeztetni akar.

SZERETLEKMAGYORSZAG.HU

– *Egy agrármérnök, aki az Állatorvostudományi Egyetemen tanszékvezető egyetemi docens, szakterülete többek közt az állatorvosi növénytan elmélete és gyakorlata, az 50-es évek Magyarországnak terrorszervezetéről, az ÁVH-ról ír egy regényt. Amúgy metálzenész, és kétgyermekes édesapa. Az írói karriernek nem gyakran indulnak így. Mi történt?*

– Humán szakra készültem, csak nem vettek fel. Aztán amikor elvégeztem az agráregyetemet, felvettek dolgozni az állatorvostudományira, doktoráltam, azóta is ott építem a karrieremet. Az 50-es évek, és benne az ÁVH története pedig egyszerűen „csak” érdekelt. A középiskolában megszerették velem a történelmet, sokat olvastam történelmi témájú könyveket – Faludy György Pokolbéli víg napjaim című műve például nagy hatással volt rám. Akkor kezdtem el összegyűjteni a korszakról szóló írásokat. Ebből az érdeklődésből jött a témaválasztás.

– *Szóval családi érintettséged nincs? Senkit nem vitt el a politikai rendőrség a Rákosi-korszakban?*

– Nem, szerencsére nem. Később ugyan kezembe akadt pár dosszié, a nagyapámról szóltak jelentések, de nem ez motivált.

– *Anélkül, hogy lelőnének a lényegét, kérlek, foglald össze a regény sztoriját!*

– Két történetzál fut végig a regényben: az egyik egy ÁVH-nál dolgozó nyomozó mindennapjait és nehéz életét mutatja meg, a másik pedig a Rákosi-rendszerrel elégedetlen emberek egy csoportjáról szól, akik próbálnak valamilyen módon szembe menni a rendszerrel, aztán ez a két szál összekapcsolódik. Legelőször a regény végén lévő csavart találtam ki 2014-ben, akkor mentem el először az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárába (ÁBTL), azt kérdezve, hogy elképzelhető-e, hogy ilyen megtörtént. Azt a választ kaptam, hogy „nem lehetetlen, de ilyenről nem tudnak”. Utána kezdtem keresni egy olyan valós történelmi eseményt, amire fel tudtam húzni a

sztorit, aminek a vége ez a bizonyos csavar.

Ezután fél évig egy betűt nem írtam, csak olvastam az aktákat az ÁBTL-ben, jegyzeteket készítettem, aztán összeállt a fejemben az első 14 fejezet. 2015 nyarán kezdtem el írni a regényt, és 9 hónap alatt végeztem. Igyekeztem figyelni a legapróbb részletekre is, ha például azt írtam, hogy egy étkezdében beszélgetek, és arról volt szó, hogy a Deák téren van egy fegyverbolt, ellenőriztem. Tényleg volt ott egy fegyverbolt.

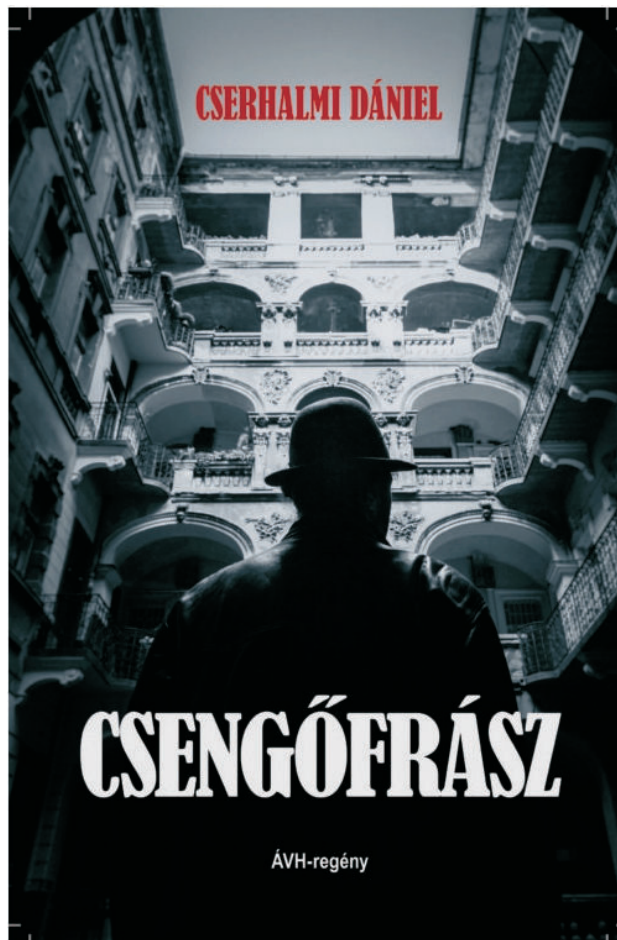
– *Ez egy elég sötét korszaka a magyar történelemnek, és a mai napig nincs még minden részlete feltárva. A regényírással volt olyan szándékod, hogy taníts valamit erről a korszakról? A tanítás amúgy egyetemi oktatóként nyilván nem áll távol tőled. Vagy csak a korszak iránti személyes kíváncsiság volt, ami hajtott?*

– Is-is. Sok mindent elolvastam erről a korszakról. Alapos korrajzokkal, profi munkákkal találkoztam, de nem volt bennük a klasszikus értelemben vett cselekmény.

Kihívást láttam abban, hogy bemutassam: a politikai rendőrség hogyan hálózta be szépen, lassan az egész társadalmat.

Hogy még a fodrásznál is ült egy ügynök, de még őt is megfigyelte egy másik ügynök. Ehhez a regényt gondoltam a legmegfelelőbb formának.

A tanító szándék már csak az írás közben fogalmazódott meg bennem. Noha ez egy regény, mégis nagyon sok időt töltöttem azzal, hogy a törté-

nelmi környezetet pontosan ábrázoljam, hiszen csak úgy lesz igazán hiteles ez a mű. Sok aktát átolvastam az ÁBTL-ben, ahol egyébként örültek a megkeresésemnek, mert úgy látják: a korszak jobban megérthető, ha nem csak száraz tanulmányok, hanem egy regény is feldolgozza az '50-es évek elejének világát.

Péter Gábor (az ÁVH vezetője – a szerk.) letartóztatásának ügyét is alaposan átolvastam. De alapvetően ez a hónapokig tartó háttér munka a hitelességhez kellett, az egész korszakról akartam képet kapni és regényt írni belőle.

– A kerettörténet tehát történetileg teljesen hiteles?

– Igen, jól esett, hogy a mű megjelenése után az ÁBTL munkatársaitól is ilyen visszajelzést kaptam.

– Milyen volt a fogadtatás? A regény írásáról blogot vezettél, és ott láttam, hogy akik eddig olvasták a művet, gratuláltak hozzá.

– Nehéz elhinnem, de negatív kritikát még nem kaptam. Könyves oldalakon is dicsértek, jól esett. Egy ismerősöm azt mondta, hogy ha a kezükbe kaphatnák mondjuk 12-es diákok a középiskolában, talán nagyobb örömmel foglalkoznának a történelemmel.

– Neked két kisgyereked van. Mit mondasz majd nekik, ha nagyobbak lesznek, és megtalálják a regényedet a könyvespolcon, miért vegyék kézbe?

– Fontos lenne, hogy ez a korszak ne maradjon elfeledve. Rengeteg kérdést például az ügynökkérdést a rendszerváltás óta nem rendezte a magyar állam. Nem pártolom, hogy keressük meg az utolsó, ma már agastyán irodistát, és példát statuáljunk vele. De arról igenis tudnunk kell, hogy ezek a dolgok megtörténtek, hogy valakihez becsöngették az éjszaka közepén, és pizsamában elvitték, aztán évekig nem lehetett tudni, mi történt vele. Már a mai 30-as

korszak számára is szinte hihetetlenek tűnik, hogy ezt megtették magyar emberek a magyar emberekkel.

– Mint elsőkönyves szerző, hogyan látod a hazai könyvkiadás helyzetét? Előbb említett blogodban azt írod: úgy látod, a könyvvásárlás ma már szinte luxus.

– Felmerült, hogy a könyvem legyen elérhető elektronikus formában is, de én ebből a szempontból konzervatív vagyok, mindenképpen hagyományos könyvet akartam. Én évente elköltök legalább 50 ezer forintot könyvekre. Ha vennék egy nagyon menő elektronikus könyvolvasót, az ugyanúgy 50 ezer forintba kerülne, és le tudnék tölteni rengeteg könyvet a netről.

Mondjuk egy év alatt tízszer akkora értékben, amennyit amúgy évente könyvre költök. Úgy látom, az emberek – akik még könyvet vesznek egyáltalán – azt várják, hogy minél olcsóbb legyen a könyv. Ez valójában – papíralapon legalábbis – egy drága hobbi...

– Ennek ellenére és látva a sok pozitív visszajelzést mégis gondolkodsz a folytatáson?

– Igen, a kiadó is ösztönözne a következőre, csak tartok attól, hogy ha elkapkodom, akkor már elkap a gépszíj. Nem szeretnék könyveket „gyártani”. Ha tehát lesz folytatás, annak ugyanilyen precizitással szeretnék nekiállni. Igazából bevallom, már írtam az ÁBTL-nek az újabb ötlettel kapcsolatban... De jövőre biztos nem,

három év múlva talán jön a következő. Annyit már tudok, hogy a tematika ugyanez lesz, van még ebben a korszakban rengeteg megírható történet, de valójában nem ennek a történetnek a második részét szeretném megírni, inkább sorozatot szeretnék a korszakról. Egykötetes szerzőnél mondjuk ez elég merészen hangzik, de ennek a könyvnek a története 1950 márciusában véget ér, úgyhogy a következő történet mondjuk valamikor 1950 áprilisától kezdődhet majd.

– Ha nem írsz, és nem is dolgozol, akkor pedig zenélsz...

– Gimis korom óta hallgatok rock- és metálzenét, ami persze egy életforma is, és nálam ez megjelenik a külsőségekben, tehát szeretek fekete, zenekaros pólóban járni, még az egyetemi előadásokra is. Aztán gondoltunk egy egyetemi zenekart, oktatók és hallgatók részvételével, ami most már több mint 7 éve működik. És hát nyilvánvalóan rockzenét játszunk, elsősorban az egyetemen. Amúgy Katedrock néven lehet minket megtalálni.

Vultur Csaba

Kincsvadászok

Rekord látogatószámmal zárult a Múzeumok Éjszakája június 23-án az Állatorvostudományi Egyetemen. Több mint 1500 álmatlan, kultúrára szomjas látogató volt kíváncsi a programjainkra: a legnagyobb népszerűségnek a pónik örvendtek, de az Állati Kincsvadász kalandtúrára is több száz csapat vállalkozott, az előadások pedig szinte telházssal zajlottak.

A Múzeumok Éjszakája központi programjának fő gondolatát (Család és Kultúra) idén is kiegészítettük saját témával, és programelemeink középpontjába Marek József – a „lovak megmentőjeként” is ismert és világszinten elismert – állatorvosunk születésének 150. évfordulója alkalmából az egyik legértékesebb nemzeti kincsünket, a lovat helyeztük.

A Lovak világa – Nemzeti kincsünk a ló fotópályázat nyerteséről is lerántottuk a leplet. Több mint 250 pályamű érkezett be 64 hazai- és nemzetközi jelentkezőtől 12 éves kortól a 80-as korosztályig.

A Múzeumok Éjszakáján a látogatók megtekinthették a legjobb 20 fotóból összeállított kiállítást, ahol szavazhattak a kedvencükre, s ünnepélyes megnyitó keretében kihirdettük az első három díjazottat is.

Az első helyezett *Talabér Tamás*, „A ló az ember barátja” című alkotása, míg a közönségdíjas a legtöbb szavazattal *Kovács Petronella* „Még hogy a lovaknak nincs humora” című képe lett. A második helyet *Kiss Imre* „Vízparti Vágta”, a harmadik helyet

Kovács Petronella „Jégtánc” című képe nyerte.

A világszínvonalú lovassportok és a védett, történelmi lófajtáink népszerűsítése érdekében szervezett „Állati Kincsvadászat” az egyik legnépszerűbb program volt. A látogatóknak az egyetem parkjában különböző lovas témákban kellett összemérniük tudásukat. Több mint 100 csapat indult a kincsvadászaton, ahol kicsiknek és nagyoknak, fáradságot nem ismerve, képrejtvényeken és furfangos fejtörőkön keresztül kellett átküzdeniük magukat a célig.

A jutalom sem maradt el a célállomásnál, egyedi, kézzel készített mézeskalács hintalóval és egyéb finomságokkal jutalmaztunk minden bátor kincsvadászt.

A látogatókat az új, önálló kiállító-

térben berendezett gyűjteményünkön *dr. Kótai István* kalauzolta végig, amely a magyar állatorvosképzés történetét mutatja be 1787-től egészen a 21. századig. Az igazán kitartó múzeumlátogatók *Jakab Flóra*, harmadéves hallgatónk természetfotóiból álló ideiglenes fotókiállításunkat és a „Tudtad-e? Érdekességek a lovak világáról” című, szintén ideiglenes plakátkiállításunkat is megtekinthették.

A programsorozatunk keretében egy rendhagyó jótékonyági fotóvásárt is szerveztünk, ahol *dr. Juhász Alexandra*, az Állatorvostudományi Egyetem PhD hallgatójának képeit vásárolhatták meg a látogatók. A 22 darabból álló képsorozat majdnem minden darabja elkelt.

A fotós az eladásra szánt képeiből befolyt összeget jótékony célra fordítja és *dr. Buják Dávid* állatorvos gyógyulását támogatja. Köszönjük a látogatóknak a nagylelkű támogatást!

Horváth Anikó felvételei

Talabér Tamás: A ló az ember barátja

Kiss Imre: Vízparti Vágta

"Nagyon vigyázva fogunk pedig előre menni, és ugyan csak felébredett szemmel, ne hogy mint már abban, úgy hiszem, megegyeztünk – a' jobbítás passiojából ujítsunk, a' nélkül, hogy jobbítanánk, 's ellenben ne hogy az ujítás félelme miatt ne jobbítsunk, a' hol szinte minden ujítás hasznot hajtana. Mindég elménkbe fogjuk tartani, hogy sokszor egy nagyon hitvány és hanyatló gazdaságban alig lehet valami ujítást tenni, melly a' nyereség szoros calculusát kiállaná 's jobb azért azt a' régi lábón hagyni, – midőn viszont nem ritkán a' már jó karban lévő gazdaság még ezernyi józan javításokra képes, mellyeket a' gondolkozó gazda eszközölni is fog.

Az egész Munka sommája tehát az, hogy megvizsgáljuk, és egész világosságra hozzuk, a' Lovak nevelésében Magyarországban javítás szükséges e 's lehető e?"

Gróf Széchenyi István Lovakrul. Pesten 1828

Kovács Petronella: Még hogy a lovaknak nincs humora

Kovács Petronella: Jégtánc

Petőfi Sándor

Pusztán születtem...

Pusztán születtem, a pusztán lakom.
Nincs födeles, kéményes hajlokom;
De van cserényem, van jó paripám:
Csikós vagyok az alföldi rónán.

Szőrén szoktam megúlni a lovat,
Ha ide vagy oda útam akad;
Nem szükséges a nyereg a hátán-
Csikós vagyok az alföldi rónán.

Gyócs a gatyám, patyolat az ingem.
Nem vettem, a rózsám varrta ingyen.
Hej, maholnap az én piros rózsám
Csikósné lesz az alföldi rónán.

Kúnszentmiklós, 1844. július

Avizsgaidőszak után, július első hetében negyedik alkalommal rendeztük meg az Állatorvosi Vándortúrát. Az idei VetHike több szempontból is különleges volt. Elsőként említhető, hogy sosem volt még ilyen sok résztvevő, így július 2-án 20 fő vágott neki a közel 100 kilométeres túrának. A korábbi években mindig több hallgató csatlakozott az idegennyelvű képzésből is. Ezúttal szinte kizárólag magyar hallgatók jöttek el. És végül, idén először kellett esőben túrázni, de erről majd maga idejében.

*

Ahogy eddig is, úgy most is az Országos Kéktúra nyomvonalán haladt a túra Budapesttől, a Rozália téglagyártól indulva, míg a cél a Börzsöny keleti határában fekvő Magyarkút volt. Az első vándortúra megszervezésének egyik célja pont az volt, hogy megpróbálja népszerűsíteni a kéktúrát, és a jelek szerint ez sikerült is, hiszen a társaság majd felének volt

már igazoló füzeté. Ugyanakkor fontos azt is megjegyezni, hogy a VetHike nem csupán túrázás, hanem sokkal inkább egy csapatépítő, közösségformáló program, mely kapcsolatokat hoz létre az egyes évfolyamok, valamint a hallgatók és oktatók között is.

*

Az első nap máris komoly kihívások elé állította a csapatot, ugyanis Dobogókőig több mint 22 kilométer, valamint összesítve több mint 1000 méter szintemelkedés leküzdése várt ránk. Néhány kilométer után az első látványos helyszín a Pilisborosjenőtől nem messze eső Teve-szikla volt, ahonnan jó kilátás nyílik a Budai-hegységre, és nem mellesleg, a környéken található az „Egri vár” is, amit az Egri csillagok filmhez építettek a filmesek. Csobánka után a Szentkútnál pihentünk meg újra, melynek vize a mondák szerint meggyógyítja a betegségeket. Bármi is az igazság, mi Pilisszentkereszten át, késő délután értük el Dobogókőt, ahol a Báró Eötvös Loránd Menedékházban töltöttük az éjszakát, mely az ország egyik

legrégebbi turistaháza. Innen amúgy gyönyörű panoráma nyílik a Pilis és a Visegrádi-hegység belsejére.

Másnap a bőséges reggeli után utunk meredek lejtőkön át haladt egészen Pilisszentlászlóig, majd egy rövid pihenő után tovább indultunk immáron Visegrád felé. A turistaút jobbára erdőkön át kanyarog, melyet csak néha szabdalnak kisebb rétek. A második szakasz több mint 24 kilométer hosszú volt, így mielőtt elértük volna a Fellegvárat, többen lecsúsztak egyet a Nagy-Villám oldalában található bobbánynál. Visegrádon is kiadós vacsora fogadott, majd közösen megnéztük a labdarúgó vb közvetkező mérkőzését, ami alatt mindenki tudott egy kicsit lazítani, és felkészülni a másnapi túrára.

*

A szerdai nap ismét nagyon különleges volt, ugyanis velünk tartott a Dronmedia.hu csapata, akik a földről és levegőből is rögzítették a túrát. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani Horváth Zsoltnak és csapatának, akik fáradtságot nem kímélve kísérték utunkat. Miután a komppal

IV. Állatorvosi Vándortúra

HEGYEN-VÖLGYÖN ÁT BUDAPESTTŐL A BÖRZSÖNYIG

átkeltünk a Dunán, és ismét megcsodáltuk a visegrádi várat, hosszú, és meredek emelkedő várt ránk, míg elértük végül a Hegyes-tetőn álló Julianus barát kilátót, ahonnan ismét csodás panoráma nyílik a Dunakanyarra. Innen leereszkedtünk Kövesmezőre, s közben a drón végig ott repkedett a fejünk felett, rögzítve utunkat. Törökmezőn elköszöntünk Zsoltéktól, majd egy végtelennek tűnő szakasz után végül befutottunk Kóspallagra. A Börzsönyi Szabadidő Központban különleges élményben voltunk részünk, a társaság zöme ugyanis lakókocsikban tölthette az éjszakát. *Kossik Miklós* és felesége igazán mindent megtett a kényelmünkért, finom vacsorát főztek, sőt, segítségükkel még a reggelit is hához szállították a faluból. A szállás egyszerűen pazar, és az alacsonyabb komfort ellenére is remek pihenési és kikapcsolódási lehetőséget nyújt a turistáknak.

*

A csütörtöki nap jelentette számunkra a legnagyobb kihívást, hiszen az út első felében fel kellett mászni a Börzsöny legmagasabb pontjára, a Csóványosra. Már az első néhány kilométer is igencsak megterhelő, miután a kisinóci turistaházat elhagyva erősen emelkedni kezd az ösvény, és a rövidebb, egyenes szakaszokat eltekintve végig felfelé halad a Nagy-Hideg-hegyig. Itt lehet először igazán szusszanni egyet, és egy újabb pillantást vetni a Dunára, és a távolban feltűnt Szentendrei-sziget csúcsára. Innen aztán tényleg olyan az ösvény, mintha valami me-

sevilágba csöppenne az ember, mindenütt szinte érintetlen erdők övezik az utat. Aztán egy hosszú kaptató után végre kibukkan a csúcs, melynek néhány éve felújított kilátójából jó időben egészen a Tátráig is ellátni, így bár

elég fáradságos a feljutás, mégis érdemes egyszer eljönni ide. A turistaút immár lefelé kanyarog tovább, és jó volt találkozni a velünk szembe jövő kéktúrás csapattal.

Aztán négy kilométerrel Nógrád előtt leszakadt az ég, és úgy ömlött az eső, mintha dézsából öntenék. Az esőkabát ellenére is elázott minden rajtunk lévő ruha, cipő, és persze az agyagos utak is újabb kihívások elé állítottak. A szálláson aztán megszártkoztunk, már amennyire lehetett, és *Béla bácsi vendéglőjében* már mindenki örömmel kanalazta a gulyáslevest, és ette jóízűen a feltálatl palacsintahalmot.

*

Az utolsó napra már csak egy rövid szakasz maradt, de nem is volt ez annyira baj, hiszen sokan vizes bakancssal indultak el reggel. Az ösvények még mindig csúsztak, mert éjszaka kitaróan esett, és mind a felfelé, mind a lefelé tartó út kicsit nehézkes volt. A Nagy-Kő-hegyet megmászva, utolsó kilátópontunk a „Lokó”-pihenő volt, melyet a Lokomotív turistaegyesület épített ki, és innen újra ellátni Visegrádig, igaz, ezúttal a keleti oldalról. Végül lecsúszkáltunk Magyar-kútra, ahol *Kusnyár János* és felesége *Zsuzsa* fogadtak min-

ket, és bizton állíthatom, hogy első osztályú ellátást kaptunk tőlük. A Magyar-kúti fogadóban végre mindenki megszabadult a bakancsoktól, a koszos, átizzadt ruháktól, és átadta magát a jól megérdemelt pihenésnek. Az este, immár hagyományosan egy jó hangulatú beszélgetéssel és tábortűzzel zárult, ahol már el is hangzott a kérdés: – És jövőre hova megyünk?

Négyévnvi vándortúra után azt gondolom, a program elérte a célját. Egyre többen akarnak eljönni a túrára, hallgatók, dolgozók, végzett állatorvosok. Szeretnék megismerni az ország talán kevésbé ismert tájait, de végső soron jól akarják magukat érezni. Mert az Állatorvosi Vándortúra nem csupán egy gyaloglás a kiindulópontból a célállomásig, hanem sokkal több ennél.

Természetesen az egyetem támogatása nélkül idén is minden sokkal nehezebb lett volna, így ezúton is köszönjük *dr. Sótornyai Péter* rektor úr, *dr. Bohátka Gergely* kancellár úr, valamint *Deli Levente* tanszékvezető úr (Testnevelés) segítségét a túra anyagi fedezetének biztosításában. A vándortúráról idén minden nap küldtünk képeket és helyzetjelentést, és ebben *Valkovszki Vivien* másodéves hallgató volt a segítségünkre.

Jövőre immár az ötödik VetHike-ot szervezzük, és mindenki bízik benne, hogy ez a hagyomány a jövőben még hosszú ideig folytatódni fog.

Cserhalmi Dániel

It is in the air

It is in the air that agriculture does not have to be worried about future – it does not have to fear its future – simply because there are more and more people to be fed in the world. It does not lag behind space industry even though its production cycles cannot compete with the orbital cycles of satellites.

Being a farmer and a shepherd are probably the earliest professions in the world. Food has been needed ever since the first man appeared... As we know, "the long winding road" (an expression borrowed from the Beatles evergreen) to precision plant growing and shopping malls began with hunting and gathering.

When we research the roots of food production, we can confirm Thomas Mann in saying that "Deep is the well of past." According to science historians, selection in plant growing was unconscious – whereas in animal breeding, conscious choice and realization has played an important role.

However, it is a fact that for several thousand years man has known how to produce food. The best of our food have withered the test of long generations.

Water remaining water, meat unchanged, bread is still bread – yet agriculture is one of the industries that has constantly been applying the most modern and fast developing technologies. Virtual reality is being manifested close to us and while you are not always there where you act, feeding your body can only be done real-time, on the spot where you actually are.

Food production needs automation, digitalization as much as all other industry branches that were born yesterday or altered in the revolutionary changes of the millennium. Cattle is being monitored through cameras in modern farming, in order to filter out dangerous musculoskeletal diseases that can harm milk production.

Agriculture has become one of the most modern branches of economy, while, at the same time, it also rests on hundreds or thousands of years of tradition. Demand for the professional programs offered by the University of Veterinary Medicine of Budapest has been demonstrated by the interest in our university programs at the spring Museums Night or the autumn Science Night events, and also by the success of the National Veterinary Competition for secondary school students.

The success of agriculture was also in the air at the rectors' forum held at the freshmen's camp in Balatonszemes – it is apparent that those who decided to invest their talents and qualities – or simply, brain – in working for the veterinary or biology degrees have made a good choice. It is not only proved by the great number of applications from the countryside but also by the hand voting where plenty of students demonstrated they wanted to work later as veterinary surgeons.

At the time our magazine is published, freshmen are already taking part in their first lectures or seminars. Their open mind and interest is promising – they know that having received their desired degree, they will have a wide range of career choice.

Gusztáv Balázs

"Passion for research is non-productive without previous training and qualification"

An interview with Dr. Peter Gálfi, Vice Rector for Research

The best stories are written by life itself – the truth of this piece of wisdom is definitely supported by the interview with dr. Péter Gálfi, Vice Rector for Research. Professor The experiments for his first acknowledged publication were carried out on the same prison farm where his father, an agricultural engineer unjustly imprisoned after the 1956 Hungarian revolution, used to feed the animals. Below, you will find excerpts from the interview with Professor.

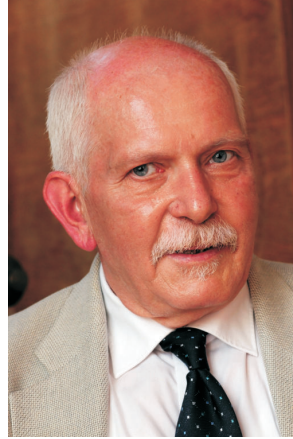
GUSZTÁV BALÁZS

'My parents met at the Ercsi Sugar Factory, where my father worked as an agricultural engineer and my mother worked at the financial department. My father had undergone a battered life. At the time of their wedding he had already survived three years of captivity in Russia, then came the ordeals of internment after the 1956 Hungarian revolution, when he was feeding pigs on the prison farm of Állampuszta. He could scarcely find any jobs in the country afterwards' – this is how the professor started reciting the chain of 'stories' in his den at the Department of Pharmacology and Toxicology.

– **When did you choose to be a veterinary surgeon?**

– My special interest for Biology unfolded in me when I was studying at Eötvös József Secondary School in Budapest. I was collecting animal skeletons and preparations, making and staining tissue sections. In my second or third grade of secondary school we had to decide which university we were planning to apply for. As I had not been an excellent student, I gave up plans for being a medical doctor. I also considered applying for Sopron but in the end I voted for the vocation of a veterinary surgeon.

I applied first in 1971 but was refused. I had to take special classes in Chemistry and was presented with an opportunity that defined my later career and interests as a researcher: I had received the telephone number of Professor Ferenc Kutas. The University of Veterinary Medicine at that time was looking for young

men for different research work. I applied – and was hired. So at the age of 18 I was already working as a research assistant help at the Department of Physiology and Biochemistry.

– **How did you become a researcher?**

– In the last year of studies I spent my internship in Debrecen, then in November 1977 I started my career in the Research Institute for Veterinary Medicine of the Hungarian Academy of Science (MTA). I was working with Professor János Mészáros, who, since the institute was about to be expanded, was taking up a number of young people at the start of their career, preparing them for the future tasks at different places outside the Debrecen institute. I was placed to the Department of Physiology and Biochemistry where my boss, again, was Professor Kutas.

The first serious research task came from chemist Sándor Juhász. Kálmán Molnár was collecting the fish parasite *Lernaea cyprinacea* in great volume. According to the hypothesis, this parasite, which was stuck on the scales of fish, had an enzyme that helped it degrade proteins for nutrition. However, the hypothesis had not been tested yet. With six months of molecule filtering we managed to manufacture the enzyme and define

its characteristics. This enzyme, carbonic anhydrase, has been accompanying me on my path as a researcher. Later, I managed to be the first to grow cells from rumen epithelium to manufacture this enzyme; my research results had been published in various acknowledged publications.

It was for this reason why Professor dr. József Bokori, who was at that time head

of the Department of Internal Medicine, approached me with the idea of applying fermented products, similar to the ones that are produced in the rumen, to pigs in order to enhance growth performance and beneficially influence animal productivity. We had also carried out research experiments on large-scale farms; this is how I got to work at Állampuszta, near the town of Dunaújváros, where my father had previously been kept as a prisoner. We managed to define the quantity of butyric acid, or rather its special salt, sodium butyrate, to be applied to animals for beneficial results in the microorganism composition of the digestive tract. Several of our research results were published and we turned out to be the first in the world to define sodium butyrate having a positive effect on the growth performance of pigs.

– **What is your research mission?**

– Through my experience, I have come to realize that research can only be carried out with a solid knowledge and application of scientific methods. Passion for research will be non-productive without previous training and qualification. If something is pursued as a hobby it will stay on that level and will be unable to yield results for society as a whole.

Dr. Levente Harmat:

"I have always enjoyed being part of a community!"

Dr. Levente Harmat was following his grandfather and uncle in their profession when he started his studies as a student of veterinary medicine. He completed his Ph.D. degree this February. He lives in Taksony in Pest county, with his parents and sibling, close to the site of his first job, the Large Animal Clinic in Üllő. As a university student he found student hostel life fundamental in making deep friendships. In this interview with the editor in chief of Univet he affirms that the best student hotel in Budapest is surely the one of the University of Veterinary Medicine. You will find excerpts from the interview below.

BALÁZS GUSZTÁV

– You are the third member of a vet dynasty how did this profession become to be decisive in your family?

– My grandfather, dr. Miklós Fábíán has been working as a vet since 1965. But if I am allowed to go further back in time, my great-grandmother was the one who decided to make a vet out of his son. My grandfather wanted to become a uranium miner to earn more as soon as possible, but my great-grandmother, who was a smart country woman, did not let his son, who had excellent results at school, go with his mates to Pécs to start as a miner. At that time, having a degree in Hungary was regarded suspicious, and my grandfather also had to meet its drawbacks. He first started to work as a substitute but also worked part-time in Budapest, at the Animal Health Office. He is still recalling how often he arrived home soaking wet while driving home on his motorbike from Gyömrő to Kiskunlacháza...

However, later he was presented with a promising opportunity: his former professor, dr. Gyula Kómár was calling

him to start work at the Animal Hospital in Cegléd, where he worked for 3 years. In the end, he settled in Kiskunlacháza and had two children. His son, dr. Miklós Fábíán Jr. became a vet, while his daughter, dr. Dóra Fábíán is a pediatrician GP in Taksony.

– Beside loving animals as a child you also had impressions of how to treat them.

– Pet clinic surgeries have begun to spread at the time when my uncle finished university in 1994. He opened a surgery in the basement of our house where I could regularly meet patients. In those afternoons when I was not playing basketball with my friends, I was always eager to accompany my grandfather to the cattle farm. I was taken in by the impressive manual skill how my grandfather handled these animals that seemed extremely large for me at that time.

– When did you start to be attracted to the stage?

– It all started with a small alternative rock band we formed in the Batthyány Kázmér Secondary School in Szigetszentmiklós. I liked singing and reciting poems so it was suggested that I should choose a career as an artist but I felt this profession was rather shaky and did not have the courage to give it a go. Instead, I was thinking of myself as someone who likes acting or playing with others as a hobby in his free time, in a good

community – this is why I like organizing such programs at the university. We started with quiz programs at the student hostel, then I was asked by graduate students to read their names at their inauguration ceremony. I was also hosting last years' farewell and this year's opening ceremony.

– Professor dr. Tibor Németh, Vice Rector for Clinical Affairs said in the previous issue of this magazine that 50 percent of the recovery of an ill animal rests on good communication with its owner. Your open personality has surely been an advantage in this field.

– I absolutely agree with the professor since my experience supports the same. I hope I am not considered immodest if I say that I was fortunate enough to practice good communication without having to learn it. I have always been a strong member of community and enjoyed being so. As a sophomore I took part in organizing freshmen's camps and I am convinced that our student hostel is the best one in Budapest. I have good memories of being a member of the student committee where we had such a strong team 'in my time' that was able to realize, together with the student government of the university, that change and improvement was needed in traditional programs. We have apparent results of this improvement: both on Marek and Equus Days programs we had 500-600 participants instead of the previous 100. This is how you can start the creation of strong, real communities.

I am also happy that we have managed to attract international students in our student hostel programs, which is far from easy because their classes are in the afternoon, as opposed to the morning classes of Hungarian students.

Opening Ceremony at One of the Best Universities in the Country

On 7th September, 2018, the 232nd academic year was opened at the University of Veterinary Medicine, Budapest, with a record number of 185 students starting their studies in the English language education, 120 freshman students in the German language, and 111 freshmen in the Hungarian language educational program. The Biology Bachelor program started with 28, the Master program with 18 students. The Welcome and Opening Address was delivered by Dr. Péter Sótónyi, the Rector of the University. Innovation and Technology Minister dr. László Palkovics, and Róbert Zsigó, State Secretary for food chain supervision in the Ministry of Agriculture have also welcomed the event.

Rector Péter Sótónyi emphasized in his speech that the University of Veterinary Medicine has the highest number of international students in the country, who take part in the foreign language programs of the institute. Out of the 1500 students of the university, almost 1000, two-third are from abroad, which creates a vivid international life at the university. Its Budapest campus is regarded by students as "the one with the best atmosphere".

He added that the degree of veterinary medicine is of high standard, the University of Veterinary Medicine, Budapest belongs to one of the most serious and difficult ones to complete. 'We all can be proud of our education, which does not concentrate on the illusory world of degrees without real work and achievement. We have always strived for putting real values as value setters, where students have to make efforts to achieve success or knowledge. However, this will make success even more valuable and enjoyable for them'.

The Rector also quoted András Sütő, a well-known Hungarian writer: "Time

is the most precious material we use for creating our life." 'I would like to ask you to use your time well but also remember those people or values that make your life thriving and valuable. From time to time, you also have to be able to stop for a while! In this new academic year I would like to invite you to mutual creation. Let us do our job with the greatest serenity and professional precision but also let us create room for triumph and joy over a well-done job! Let us listen to music, read poems, enjoy the different forms of visual arts!

The rector also expressed a warm-hearted welcome towards the foreign students who arrived from almost 40 countries of the world:

You are starting your studies and acquiring the necessary knowledge for the practice of your future profession far from your family, in a foreign country, in a cultural surroundings that is different from your own. That is why I acknowledge and respect your efforts even more and encourage you that beside veterinary science you should use the opportunities provided by Budapest as a metropolis, know more of our country, Hungary, which is so dear to us as citizens. Beside Budapest, do not forget to get acquainted with other beautiful regions, traditions and culture of Hungary in order to keep this country in your best memories. When you return to your homeland, be ambassadors of Hungary.

*

Minister László Palkovics stated that the operation of the University of Veterinary Medicine serves as a good example for all Hungarian institutions of higher education. He declared that the Hungarian government will further support the activities of the university,

since in the international evaluation ÁTE is listed as the highest-ranked Hungarian university; its degrees are accepted in all countries of Europe.

*

The government has always fulfilled its responsibilities towards the university – by creating the conditions of a separate and independent operation and by supporting research with state and EU resources. According to data given by the minister, the University of Veterinary Medicine was able to spend HUF 1.5 billion on research and development. After the ceremonial oath-taking of the first grade students, the next speaker of the ceremony was Róbert Zsigó.

Students should be aware at the start of their career how much the role of veterinary surgeons and veterinary science has been reassessed in the past few decades. Veterinary public health has never been so much in the focus as it is today. The State Secretary also added that globalization processes cannot be ruled out of any departments of the university, since we can already experience today that because of climate change, plenty of diseases that were previously regarded as "exotic" have appeared and spread all over Europe.

*

The Opening Ceremony of Academic Year 2018-2019 was closed by Rector Péter Sótónyi, who wished everyone successful efforts and joyful work in the upcoming academic year.

